

Regeringens proposition till Riksdagen om godkännande av vissa bestämmelser i protokollen med justeringar som hänför sig till avtalen om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I propositionen föreslås att riksdagen skall godkänna protokollet mellan medlemsstaterna i Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA), med undantag för Schweiz, samt Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG) och Europeiska kol- och stålgemenskapen och medlemsstaterna i dem om en justering av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) samt protokollen mellan EFTA-staterna, med undantag för Schweiz, med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol (övervakningsavtalet) och avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna.

Syftet med protokollen är att sätta i kraft EES-avtalet och övervakningsavtalet samt avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna den 1 juli 1993. Protokollen innehåller tekniska justeringar som gäller Schweiz i EES-avtalets huvudavtal, protokoll och bilagor samt i övervakningsavtalet och avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna.

EES-avtalet och dess justeringsprotokoll träder i kraft den 1 juli 1993, om alla de avtalsslutande parterna utom Liechtenstein har deponerat sina ratifikations- och godkännandinstrument före den dagen. Efter den nämnda dagen är dagen för ikraftträdandet den första dagen i den månad som följer efter den sista deponeringen. Om deponeringen sker mindre än femton dagar före följande månads början, blir ikraftträdelsedagen den första dagen i den andra månaden efter deponeringen. För Liechtensteins del träder EES-avtalet och dess justeringsprotokoll i kraft vid en tidpunkt som EES-rådet fastställer sedan Liechtenstein har deponerat ratifikationsinstrumenten för EES-avtalet och protokollet.

Övervakningsavtalet jämte justeringsprotokoll och avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna jämte justeringsprotokoll träder i kraft den 1 juli 1993, om EES-avtalet träder i kraft den dagen, förutsatt att alla de avtalsslutande parterna utom Liechtenstein för varje enskilt avtal har deponerat ratifikationsinstrumenten för avtalen och protokollen före denna dag. Efter den dagen träder avtalen och protokollen i kraft den dag då EES-avtalet träder i kraft eller när alla de avtalsslutande parterna utom Liechtenstein har deponerat ratifikationsinstrumenten för varje enskilt avtal jämte protokoll, allt efter vilkendera av dessa dagar som infaller senast. För Liechtensteins del träder övervakningsavtalet jämte justeringsprotokoll och avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna jämte justeringsprotokoll i kraft sedan Liechtenstein har deponerat ratifikationsinstrumenten och de avtalsslutande parterna för varje enskilt avtal har bestämt hur beslut enligt avtalen skall tillämpas på Liechtenstein.

Propositionen innehåller förslag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet, lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol samt om tillämpningen av avtalet samt lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om upprättande av en ständig kommitté för EFTA-staterna. Lagarna föreslås träda i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning. Avsikten är att lagarna skall träda i kraft samtidigt som de protokoll som nämns i dem.

ALLMÄN MOTIVERING

1. Nuläge och ändringsförslag

1.1. Protokoll med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Avsikten var att avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) som undertecknades i Oporto den 2 maj 1992 skulle träda i kraft den 1 januari 1993 (RP 95/92 rd). En förutsättning för att det skulle träda i kraft var enligt artikel 129 i avtalet att alla avtalsslutande parter deponerade sina ratifikations- eller godkännandeinstrument före den dagen. När Schweiz som en följd av resultatet av den folkomröstning som hölls den 6 december 1992 lät bli att ratificera EES-avtalet, beslöt de avtalsslutande parterna utarbeta ett justeringsprotokoll som gällde Schweiz uteblivande, med syfte att kunna införa EES-avtalet så snart som möjligt.

Förhandlingar mellan sakkunniga inom Europeiska frihandelssammanslutningen (EFTA) och Europeiska gemenskapen (EG) om justeringsprotokollet inleddes i december 1992. Justeringsprotokollet paraferades den 27 februari 1993 och undertecknades i Bryssel den 17 mars 1993. I samband med detta paraferades och undertecknades avtalet i form av en skriftväxling med den Europeiska ekonomiska gemenskapen om provisorisk tillämpning av avtalet om vissa överenskommelser rörande jordbruket (RP 15/93 rd). Genom avtalet tidigare läggs ikraftträdandet av de bilaterala avtalen mellan EFTA-staterna och EG om vissa arrangemang som gäller jordbruket, så att de temporärt träder i kraft redan innan EES-avtalet träder i kraft, dvs. den 15 april 1993.

Syftet med justeringsprotokollet för EES-avtalet är att sätta i kraft EES-avtalet den 1 juli 1993. Avsikten med protokollet är att tekniskt justera EES-avtalets huvudavtal, protokoll och de bilagor som är en del av avtalet och som omfattar anpassning till EG:s regelverk, i den mån de gäller Schweiz så att avtalet till sitt innehållsmässiga och geografiska tillämpningsområde kan tillämpas i de EFTA-stater som är avtalsslutande parter i EES-avtalet samt i Europeiska ekonomiska gemenskapen, Europeiska kol- och stålgemenskapen och i deras medlemsstater. Protokollet innehåller dessutom bestämmelser om ett särskilt ikraftträdelseförfarande för Furstendömet Liechtenstein (Liechtenstein).

På grund av att Schweiz stannade utanför

EES kan det ursprungliga målet för EES-avtalet om att skapa ett enhetligt Europeiskt ekonomiskt samarbetsområde som bygger på gemensamma regler och likvärdig konkurrens mellan EG och alla EFTA-stater delvis inte uppnås. Att Schweiz stannade utanför inverkar således indirekt på jämställdheten och ömsesidigheten mellan de ursprungliga avtalsslutande parterna i EES-avtalet, de ekonomiska aktörerna och de enskilda medborgarna samt på den allmänna balansen mellan avtalsslutandenas för- och nackdelar, rättigheter och skyldigheter.

Eftersom EES-avtalet inte har kunnat genomföras mellan de ursprungliga avtalsslutande parterna och eftersom det för den allmänna integrationsutvecklingen i EFTA-staterna kan anses ha betydelse att alla EFTA-stater medverkar i EES, har de avtalsslutande parterna under förhandlingarna om justeringsprotokollet meddelat att de ställer sig positiva till att Schweiz eventuellt senare medverkar till att genomföra EES. Detta beslut har bestyrkts i den gemensamma förklaring de avtalsslutande parterna har avgett i samband med justeringsprotokollet för EES-avtalet.

1.2. EFTA-avtalen

Avsikten var att avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol (övervakningsavtalet) och avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna, som i sak har omedelbar anknytning till EES-avtalet, skulle träda i kraft samtidigt som EES-avtalet den 1 januari 1993 (RP 95/92 rd). En förutsättning för att avtalet skulle träda i kraft var att alla de avtalsslutande parterna skulle deponera sina ratifikationsinstrument före den dagen. När Schweiz ställde sig utanför EES-avtalet ändrades införandet av de två EFTA-avtalen på motsvarande sätt till en tidpunkt som separat skulle fastställas senare.

I justeringsprotokollen för EFTA-avtalen ingår de förhandlingar på sakkunnignivå som fördes samtidigt som förhandlingarna om justeringsprotokollen för EES-avtalet. Protokollen paraferades den 27 februari 1993 och undertecknades i Bryssel den 17 mars 1993. Syftet med protokollen är att övervakningsavtalet och avtalet om en ständig kommitté skall kunna träda i kraft samtidigt som EES-avtalet den 1

juli 1993. Syftet med protokollen är att anpassa EFTA-avtalen till den del de gäller Schweiz så att avtalen kan tillämpas i de EFTA-stater som är avtalsslutande parter i EES-avtalet. Protokollen innehåller dessutom särskilda bestämmelser om ikraftträdelseförfarandet för Liechtenstein.

2. Propositionens organisatoriska och ekonomiska verkningar

Propositionen har inga organisatoriska verkningar.

En bedömning av de ekonomiska verkningarna av EES-avtalet finns i regeringens proposition med förslag till godkännande av vissa bestämmelser i de avtal som gäller uppriktandet av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (RP 95/92 rd). Statens utgifter kommer att stiga i förhållande till bedömningen i den propositionen på grund av den lösning för finansieringssystemet som hänförs till protokoll 38 i EES-avtalet. Finlands betalningsandel uppskattades ursprungligen till ca 110 miljoner mark per år under de fem första åren då betalningssystemet skulle verk-

ställas. Eftersom de EFTA-stater som är avtalsslutande parter höjer sina andelar i betalningssystemet på grund av att Schweiz ställde sig utanför avtalet, kommer Finlands årliga andel att stiga till ca 170 miljoner mark. Bedömningen bygger på en kostnadsfördelning mellan EFTA-staterna där andelarna grundar sig på nationalinkomstsiffrorna åren 1989—1991. Att Schweiz ställer sig utanför avtalet innebär att Finlands betalningsandel stiger från ca 15 procent till nästan 23 procent. Betalningen för år 1993 kommer således att vara 85 miljoner mark. Vid bedömningen har hänsyn tagits till att ecus kurs i förhållande till finska marken har stigit från 5,60 till 7,00 mark samt att behovet av det räntestöd som skall ges genom den finansiella mekanismen blir något mindre än beräknat.

3. Förhållandet till andra propositioner och internationella fördrag

På grund av att Schweiz ställde sig utanför EES kan det i det enskilda fallet bli nödvändigt att ändra ordalydelsen i stadganden som har utfärdats med anledning av EES-avtalet. Propositioner om detta kommer att ges separat.

DETALJMOTIVERING

1. Motivering till protokollen

1.1. Protokollet med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Artikel 1. I punkt 1 fastställs syftet med protokollet, enligt vilket EES-avtalet justerat genom protokollet, med avsteg från artikel 129.3 i EES-avtalet inte skall träda i kraft den 1 januari 1993, utan skall träda i kraft den dag som protokollet träder i kraft mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen, Europeiska kol- och stålgemenskapen, deras medlemsstater och Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike. Artikel 22 i protokollet. I artikel 22.3 konstateras att protokollet träder i kraft den 1

juli 1993, förutsatt att alla de avtalsslutande parter som avses i artikel 1.1 har deponerat sina ratifikations- eller godkännandeinstrument beträffande EES-avtalet och protokollet för den dagen. För de avtalsslutande parterna i EES-avtalet hänförs sig punkt 1 dessutom till artikel 2.2 som innehåller en ny definition av EFTA-staterna som avviker från den i artikel 2 i EES-avtalet.

Införandet av bestämmelserna i artikel 15 i del VI i EES-avtalet som gäller samarbete på andra områden än de fyra friheterna utgör ett undantag från artikel 1. Dessa bestämmelser skall inte tillämpas förrän den 1 januari 1994.

Om införandet av EES-avtalet i Liechtenstein bestäms särskilt. Enligt artikel 1.2 träder EES-avtalet, sådant det justerats genom protokollet, i kraft i Liechtenstein den dag som det

EES-råd som nämns i artikel 89 i EES-avtalet bestämmer. En förutsättning för ikraftträdandet är att EES-rådet enligt artikel 121 b i EES-avtalet har bestämt att verksamheten inom det regionala förbundet mellan Schweiz och Liechtenstein inte hindrar EES-avtalets tillfredsställande funktion. Bestämmelsen gäller i synnerhet bestämmelserna om fri rörlighet för varor i del II i EES-avtalet samt reglerna om konkurrens. Ytterligare en förutsättning för att avtalet skall träda i kraft är att EES-rådet har fattat de beslut som krävs särskilt i fråga om tillämpningen på Liechtenstein av de åtgärder som redan har beslutats av EES-rådet och av den Gemensamma EES-kommitté som avses i artikel 92 i EES-avtalet. I praktiken blir det särskilt fråga om de beslut som gäller godkännande av Gemensamma EES-kommitténs nya EES-rättsakter.

Enligt lagförslaget om införande av protokollet skall till lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet fogas en ny 15 a §. Enligt dess 1 mom. skall inte ikraftträdelselagen och ikraftträdelseförordningen om EES-avtalet och inte heller andra stadganden och bestämmelser som har utfärdats angående verkställigheten av EES-avtalet tillämpas på Schweiz. Stadgandets 2 mom. gör det möjligt att sätta EES-rådets beslut om Liechtenstein i kraft genom förordning.

I artikel 1.3 bestäms att Liechtenstein får delta i sådana beslut av EES-rådet som avses i artikel 1.2. Artikeln är exceptionell i jämförelse med bestämmelser som vanligen ingår i internationella fördrag och ger Liechtenstein rätt att delta i sådana beslut enligt EES-avtalet som avses i bestämmelsen redan innan landet har blivit en avtalsslutande part i EES-avtalet.

Artikel 2. I artikeln bestäms att hänvisningen till Schweiziska Edsförbundet i EES-avtalets ingress skall utgå, eftersom Schweiz inte har ratificerat EES-avtalet och därför inte hör till de avtalsslutande parterna. I artikeln definieras dessutom på nytt med avvikelse från artikel 2 i EES-avtalet att med EFTA-stater avses Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike och, enligt villkoren i artikel 1.2 i justeringsprotokollet, Furstendömet Liechtenstein. Det nya begreppet "EFTA-staterna" i artikeln ändrar på motsvarande sätt

begreppet "EFTA-staterna" i Finlands interna lagstiftning.

Eftersom Schweiz inte är avtalsslutande part i EES-avtalet, bestäms dessutom i artikel 2.3 att EES-avtalets bestämmelser som hänför sig till det materiella tillämpningsområdet ytterligare skall justeras i enlighet med artiklarna 3—20 i protokollet. Eftersom EES-avtalet har skrivits enligt s.k. hänvisningsteknik, avses med artikelns hänvisning till EES-avtalet, avtalets huvudavtal, protokoll och de bilagor till avtalet som är en del av det och som gäller anpassningen till EG:s rättsakter. Också de överenskomna protokollsanteckningarna och gemensamma och enskilda förklaringarna i EES-avtalets slutakt justeras fastän de inte är en del av EES-avtalet utan klargör de avtalsslutande parternas ståndpunkter i vissa frågor som gäller det materiella tillämpningsområdet av EES-avtalet.

Artiklarna 3 och 4. I artiklarna avlägsnas hänvisningen i artikel 120 i EES-avtalet till protokoll 44 om avtalet mellan EEG och Schweiz om godstransporter på väg och järnväg och hänvisningen till Schweiz i artikel 126.1.

Artikel 5. I EES-avtalet definieras de europeiska stater som på ansökan kan bli part i EES-avtalet. En sådan stat är en europeisk stat som antingen blir medlem av EG eller EFTA. Därför justeras artikel 128.1 i EES-avtalet genom att till bestämmelsen fogas Schweiziska Edsförbundet, som redan är medlem av EFTA, till de europeiska stater som kan ansöka om att bli part i avtalet.

Artiklarna 6—8. I artikel 6 i protokollet justeras ikraftträdelsebestämmelsen i artikel 129.3 i EES-avtalet. Bestämmelsen hänför sig till artiklarna 1 och 22 i protokollet. Tidpunkten och villkoren för EES-avtalets ikraftträdande bestäms i protokollet. För tidpunkten för EES-avtalets ikraftträdande och villkoren för detta redogörs ovan i samband med artikel 1. I artikel 7 i protokollet justeras den övergripande anpassningen i EES-avtalet och orden "artikel 129.3" i punkt 11 i protokoll 1 skall ersättas med orden "dagen för ikraftträdandet". Enligt artikel 8 i protokollet skall i protokoll 4 om ursprungsregler orden "Schweiz" och "schweiziske" ersättas med orden "Sverige" respektive "svenske" i tillägg V, fotnot 2, och i tillägg VI, fotnot 3.

Artikel 9. I artikeln bestäms att i protokoll 5 om fiskala tullar mellan Schweiz och Liech-

tenstein i EES-avtalet skall ordet "Schweiz" utgå i rubriken och orden "och Schweiz" och "eller Schweiz" utgå i punkterna 1 och 2.

Artikel 10. Enligt artikeln skall protokoll 6 om uppbyggnaden av obligatoriska reservförord i Schweiz och Liechtenstein i EES-avtalet ersättas med en text som enbart gäller Liechtenstein.

Artiklarna 11 och 12. Artikel 11 innehåller tekniska justeringar beträffande Schweiz av protokoll 8 om statliga monopol i EES-avtalet. Artikel 12 gäller justeringar av protokoll 9 om handeln med fisk och andra marina produkter i EES-avtalet till följd av att Schweiz ställde sig utanför EES-avtalet. Enligt artikeln skall i protokoll 9 dessutom orden "Avtal mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiziska Edsförbundet, undertecknat den 22 juli 1972, och en efterföljande skriftväxling rörande jordbruk och fiske, undertecknad den 14 juli 1986," utgå.

Artiklarna 13 och 14. Bestämmelserna i artikel 13 gäller tekniska justeringar av protokoll 15 i EES-avtalet om övergångsperioder för fri rörlighet för personer i fråga om Schweiz och Liechtenstein. I artikel 14 görs de justeringar som behövs för att Schweiz ställde sig utanför EES-avtalet när det gäller protokoll 16 om åtgärder på den sociala trygghetens område avseende övergångsperioder för fri rörlighet för personer i fråga om Schweiz och Liechtenstein.

Artikel 15. I artikeln bestäms att vissa bestämmelser i del VI om samarbete vid sidan om de fyra friheterna i EES-avtalet inte skall träda i kraft förrän den 1 januari 1994. En förutsättning för detta i praktiken är att EES-avtalet träder i kraft senast den dagen. Bestämmelserna i artikeln innebär ett undantag från bestämmelserna i 1 artikeln i protokollet om EES-avtalets ikraftträdande.

Ikraftträdelsedagen ändras vad gäller principerna för EFTA-staternas deltagande i EG:s ramprogram, särskilda program, projekt eller andra verksamheter enligt artikel 81 a, b, c, d, e och f i EES-avtalet, när samarbete omfattar finansiell medverkan från EFTA-staterna enligt artikel 82 samt särskilda bestämmelser om organisation av samarbetet på statistikens område enligt protokoll 30.2, första och andra stycket. Dessutom bestäms att protokoll 31, artikel 1.1 a,b och c, artikel 4.1, 3 och 4, artikel 5.3, första och andra stycket som gäller samarbete inom särskilda områden vid sidan om de fyra friheterna samt protokoll 32 om finansiella

villkor för genomförande av artikel 82 som gäller EFTA:s finansieringsandel i sin helhet skall träda i kraft den 1 januari 1994.

Det ändrade ikraftträdandet för de bestämmelser som nämns i artikeln har budgettekniska orsaker som beror på EG:s budgetstruktur och begränsar inte bilateralt eller multilateralt samarbete på de områden som bestämmelserna gäller. Det ändrade ikraftträdandet inverkar inte heller på sådant samarbete mellan EG och enskilda EFTA-stater som hänför sig till artikel 85 i EES-avtalet och som avses i protokoll 31.

Enligt de överenskomna protokollsanteckningarna i anslutning till bestämmelsen får EFTA-staternas experter fram till ikraftträdandet provisoriskt (*provisionally*) delta i de kommittéer som bistår EG-kommissionen med genomförande och utveckling av gemensamma verksamheter inom de områden om omfattas av dessa bestämmelser. Rätten att delta är således mer omfattande än deltagande som observatör. Varje EFTA-stat skall stå för sina egna kostnader för detta deltagande.

Artikel 16. Artikeln hänför sig till artiklarna 115—117 i del VIII om den finansiella mekanismen och till protokoll 38 i EES-avtalet.

Efter att Schweiz ställde sig utanför EES-avtalet har de avtalslutande parterna beslutat att formerna för de nominella lånen och direkta understöden skall förbli oförändrade, men räntestödet för lånen sänks från tre till två procentenheter. Bestämmelserna skall tillämpas som en del av det övriga EES-avtalet från den 1 juli 1993. De EFTA-stater som är avtalslutande parter i EES-avtalet ökar genom den finansiella mekanismen stödet till de minst utvecklade länderna inom EG genom att betala en betydande del av Schweiz ursprungliga andel. Eftersom betalningen sker i ecu inverkar också de ändrade valutakurserna på Finlands betalning.

I regeringens proposition med förslag till godkännande av vissa bestämmelser i de avtal som gäller upprättandet av Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (RP 95/92 rd, s. 16) sades att Finlands betalningsandel under fem år kommer att vara ca 110 miljoner mark per år. På samma grunder och med hänsyn till att ecus kurs har stigit från 5,60 till 7,00 mark, kommer Finlands betalningsandel i det första skedet när den finansiella mekanismen införs att vara ca 170 miljoner mark per år. Betalningen för år 1993 blir således 85 miljoner mark. De ökade kostnaderna beror både på

lösningen i sak för själva den finansiella mekanismen och på att markens yttre värde har sjunkit. Betalningsandelen bestäms slutligt enligt räntor, valutakurser och i synnerhet enligt tidtabellen för betalningen av direkta bidrag. Finlands betalningsandel kommer dock att sjunka under de kommande åren, eftersom den justeras på grundval av de nyaste siffrorna för bruttonationalprodukten (GNP) för senaste år.

De avtalsslutande parterna i protokollet har i "uppteckningen av överenskommelse" i protokollet med justeringar av avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna avtalat, att för den händelse Schweiziska Edsförbundet ansluter sig till EES-avtalet skall de ytterligare belopp återbetalas som utbetalats av dem enligt protokollet med justeringar av EES-avtalet till följd av att Schweiz inte har ratificerat EES-avtalet. Vidare sägs att från den dag då Schweiziska Edsförbundet ansluter sig till EES-avtalet, skall de övriga EFTA-staternas bidrag beräknas som det ursprungligen bestämts i EES-avtalet undertecknat i Oporto den 2 maj 1992, i samtidigt träffade bilaterala avtal samt i ändringar som senare eventuellt har gjorts i dessa.

Enligt artikeln skall justeringen av den finansiella mekanismen göras enbart i protokoll 38. Artiklarna 115—117 i EES-avtalets huvudavtal förblir oförändrade.

I enlighet med detta justeras ordalydelsen i artikel 2.2 i protokoll 38.

Artiklarna 17—19. Enligt artikel 17 skall i protokoll 41 om befintliga avtal utgå de internationella avtal som gäller Schweiz. Enligt artikel 18 skall protokoll 44 om avtalet mellan EEG och Schweiz om godstransporter på väg och järnväg utgå. Enligt artikel 19 justeras i tillägget till protokoll 47 om avskaffande av tekniska handelshinder för vin de bestämmelser som gäller Schweiz.

Artikel 20. I artikeln bestäms att bilagorna I—IX, XII, XIII, XVI och XVIII—XXII till EES-avtalet skall justeras till de delar de gäller Schweiz. Dessutom har i bilaga I tiderna för när de veterinära bestämmelserna skall träda i kraft ändrats vilket beror på att ikraftträdandet för EES-avtalet har ändrats.

Artikel 21. Artikel 1.2 innehåller en huvudsaklig bestämmelse om Liechtensteins anslutning till EES-avtalet, enligt vilken EES-avtalet träder i kraft i Liechtenstein vid en tidpunkt som EES-rådet fastställer. Därför bestäms i

artikel 21 särskilt att "bestämmelserna, hänvisningarna, de särskilda anpassningarna, perioderna och datumangivelserna avseende Liechtenstein i EES-avtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, skall tillämpas först när EES-avtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, har trätt i kraft såvitt avser Liechtenstein i enlighet med artikel 1.2 i detta protokoll".

Artikel 22. Artikeln innehåller protokollets allmänna bestämmelser och ikraftträdelsestadganden. Artikeln bestämmer om protokollets språk samt om ratifikations- och godkännandeförfarandet i enlighet med statsförhandlingarna i respektive avtalsslutande stat. Ratifikations- eller godkännandeinstrumenten skall deponeras hos Europeiska gemenskapernas råds generalsekretariat.

Protokollet och EES-avtalet träder i kraft den 1 juli 1993, om alla de parter som nämns i artikel 1.1 har deponerat ratifikations- eller godkännandeinstrumenten för EES-avtalet och protokollet för den dagen. Om detta inte har skett, träder protokollet och EES-avtalet i kraft den första dagen i den månad som följer efter den sista deponeringen. Om den sista deponeringen emellertid sker mindre än femton dagar före början av den påföljande månaden, träder protokollet och EES-avtalet inte i kraft förrän den första dagen i den andra månaden efter deponeringen.

I fråga om Liechtenstein träder protokollet i kraft, efter det att Liechtenstein deponerat sina ratifikationsinstrument avseende EES-avtalet och protokollet, den dag som bestäms av EES-rådet enligt villkoren i artikel 1.2.

1.2. Protokollet med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol

Artikel 1. I artikel 1.1 anges att syftet med protokollet är att övervakningsavtalet, sådant det justerats genom protokollet, träder i kraft den dag som protokollet träder i kraft mellan Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike delvis avvikande från artikel 53 i avtalet om en övervakningsmyndighet och domstol. Bestämmelsen hänför sig till artikel 8 i motsvarande protokoll.

Om ikraftträdandet av övervakningsavtalet i Liechtenstein bestäms särskilt. Enligt punkt 2 träder avtalet, sådant det justerats genom protokollet, i kraft samma dag som EES-avtalet enligt artikel 22 i dess justeringsprotokoll träder i kraft i Liechtenstein, under förutsättning att det nödvändiga beslutet har fattats av detta protokolls signatärer i fråga om tillämpningen på Liechtenstein av beslut som fattats och andra åtgärder som vidtagits enligt övervakningsavtalet.

Artikel 2. I punkt 1 sägs att eftersom Schweiziska Edsförbundet, till följd av att det inte ratificerar övervakningsavtalet, inte är part i avtalet, skall hänvisningen i avtalets ingress till Schweiziska Edsförbundet som en av de avtalsslutande parterna utgå. Punkt 2 innehåller en bestämmelse som motsvarar artikel 2 i justeringsprotokollet för EES-avtalet, enligt vilken begreppet "EFTA-staterna" i artikel 1.b i övervakningsavtalet skall avse Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike och, enligt villkoren i artikel 1.2 i protokollet med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol, Furstendömet Liechtenstein.

Enligt en överenskommen protokollsanteckning skall uttrycken "EFTA-dimension" och "EFTA-företag" i protokoll 4 om de funktioner och befogenheter som EFTA:s övervakningsmyndighet har på konkurrensområdet hänföra sig till de EFTA-stater beträffande vilka övervakningsavtalet har trätt i kraft.

I lagförslaget om ikraftträdande av protokollet finns ett förslag till en ny 8 a § i lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol samt om tillämpningen av avtalet, enligt vilken stadganden och bestämmelser som har givits om ikraftträdande eller verkställighet av avtalet inte tillämpas på Schweiz. Stadgandet innehåller också ett bemyndigande att utfärda en förordning om att lagen skall tillämpas på Liechtenstein.

I artikel 2.3 sägs att övervakningsavtalet skall justeras ytterligare i enlighet med artiklarna 3—8 i protokollet.

Artiklarna 3—5. Enligt artikel 3 skall artikel 7 i övervakningsavtalet justeras genom att medlemsantalet i övervakningsmyndigheten ändras från sju till fem. Antalet medlemmar

ökar enligt artikel 5 till sex när Liechtenstein ansluter sig till övervakningsavtalet. Enligt artikel 4 justeras antalet medlemmar av EFTA-domstolen på motsvarande sätt till fem domare. När Liechtenstein ansluter sig till övervakningsavtalet stiger antalet till sex.

Artiklarna 6 och 7. I artikel 6 justeras artikel 29 i övervakningsavtalet genom att som villkor för att domstolens beslut skall vara giltiga ställa att tre domare är närvarande. I artikel 7 justeras artikel 30, andra stycket i övervakningsavtalet så att den partiella nytillsättningen av domare skall gälla omväxlande två och tre domare. De två domare som skall ersättas efter de första tre åren skall utses genom lottnings.

Artikel 8. Bestämmelsen i artikel 1 i protokollet gäller ikraftträdelsedagen för övervakningsavtalet. I artikeln justeras artikel 53.3 genom att det bestäms att övervakningsavtalet med undantag från bestämmelserna i artikel 53 träder i kraft den dag och på de villkor som föreskrivs i justeringsprotokollet.

Artikel 9. Punkterna 1 och 2 innehåller bestämmelser om protokollets språk och om deponering och ratifikationsförfarande. Om ikraftträdelsedagen för övervakningsavtalet bestäms i punkt 3. Ikraftträdelsedagen fastställs till den 1 juli 1993, under förutsättning att EES-avtalet träder i kraft den dagen. Dessutom krävs det att Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike har deponerat sina ratifikationsinstrument före denna dag. Efter den dagen träder protokollet i kraft den dag EES-avtalet träder i kraft eller när alla ratifikationsinstrument avseende övervakningsavtalet och protokollet har deponerats av alla de avtalsslutande parter som avses ovan, beroende på vilken dag som inträffar senast.

När övervakningsavtalet och protokollet träder i kraft för Liechtensteins del bestäms enligt punkt 4 särskilt. Ikraftträdelsedagen är densamma som för EES-avtalet, under förutsättning att det nödvändiga beslutet har fattats av protokollets signatärer i fråga om tillämpningen på Liechtenstein av beslut som fattats och andra åtgärder som vidtagits enligt övervakningsavtalet och att Liechtenstein har deponerat ratifikationsinstrumenten för övervakningsavtalet och protokollet. Ikraftträdelseförfarandet motsvarar i tillämpliga delar förfarandet beträffande Liechtenstein enligt justeringsprotokollet för EES-avtalet.

1.3. Protokollet med justeringar av avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna.

Artikel 1. I artikeln anges som protokollets syfte att kommittéavtalet, sådant det lyder justerat genom protokollet, med avvikelse från artikel 14 i kommittéavtalet träder i kraft den dag som protokollet träder i kraft mellan Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike.

För Liechtensteins del bestäms om ikraftträdandet av det justerade kommittéavtalet att det träder i kraft samma dag som EES-avtalet träder i kraft beträffande Liechtenstein, under förutsättning att det nödvändiga beslutet har fattats av protokollets signatärer i fråga om tillämpningen på Liechtenstein av beslut som fattats och andra åtgärder som vidtagits enligt kommittéavtalet. Det är fråga om beredningen av EFTA-staternas beslut i anknytning till beslutsprocessen i EES-avtalet samt EFTA-staternas beslut och åtgärder som gäller administration i anknytning till EES-avtalet. Enligt den överenskomna protokollsanteckningen får Liechtenstein med avvikelse från internationell praxis delta i kommitténs arbete innan avtalet träder i kraft, om inte ständiga kommittén beslutar annorlunda. Deltagandet medför dock ingen rösträtt. Avsikten är att göra det lättare för Liechtenstein att ansluta sig till kommittéavtalet.

Artikel 2 och 3. I artikel 2 bestäms att hänvisningen till Schweiziska Edsförbundet i avtalets ingress skall utgå, eftersom Schweiz inte har ratificerat kommittéavtalet. Dessutom bestäms att med uttrycket "EFTA-stat" skall avses Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike på de villkor som nämns i artikel 1 i protokollet.

Lagförslaget om införande av protokollet innehåller ett förslag om att en ny 2 a § skall fogas till lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna. Enligt den skall stadganden och bestämmelser som har utfärdats om ikraftträdande eller verkställighet av avtalet inte tillämpas på Schweiz. Stadgandet innehåller också ett bemyndigande att utfärda en förordning om att lagen skall tillämpas på Liechtenstein.

I artikel 3 justeras dessutom ikraftträdelsebestämmelsen i artikel 14 i kommittéavtalet

genom att det bestäms att avtalet skall träda i kraft på den dag och på de villkor som anges i protokollet.

Artikel 4. Artikeln innehåller bestämmelser om de språk som skall användas och om ratificering och deponering samt om ikraftträdandet. Kommittéavtalet jämte protokoll skall träda i kraft den 1 juli 1993, om EES-avtalet träder i kraft den dagen och under förutsättning att alla avtalslutande parter som nämns i artikel 1.1 i protokollet har deponerat sina ratifikationsinstrument för kommittéavtalet och protokollet före den dagen. Efter den dagen träder protokollet i kraft den dag EES-avtalet träder i kraft eller när alla ratifikationsinstrument för kommittéavtalet och protokollet har deponerats av alla de avtalslutande parter som avses i artikel 1.1 i protokollet, beroende på vilken dag som inträffar senast. I fråga om Liechtenstein träder protokollet i kraft samma dag som EES-avtalet träder i kraft beträffande Liechtenstein, under förutsättning att Liechtenstein har deponerat sina ratifikationsinstrument för kommittéavtalet och protokollet och på de villkor som anges i artikel 1.2 i protokollet.

2. Motivering till lagförslagen

2.1. Lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet

1 §. Eftersom det för den som tillämpar lagen är klarare att ikraftträdelselagen för EES-avtalet inte ens formellt sätter i kraft det ursprungliga avtalet som sådant och att EES-avtalet införs sådant det lyder justerat genom justeringsprotokollet, föreslås det att paragrafen ändras så att bestämmelserna i huvudavtalet till EES-avtalet, samt i protokollen och bilagorna till det och i bestämmelserna i de rättsakter till vilka det hänvisas i bilagorna till EES-avtalet skall, om de hör till området för lagstiftningen, vara i kraft så som därom har överenskommit i det justeringsprotokoll som nämns i det nya 2 mom.

Enligt det föreslagna nya 2 mom. skall bestämmelserna i justeringsprotokollet, om de hör till området för lagstiftningen, träda i kraft så som därom har överenskommit. I allmänhet sätts inte ändringar av internationella fördrag i kraft genom ändringar av ikraftträdelseragen, utan genom en *särskild* blankettlag. När det gäller justeringsprotokollet för EES-avtalet föreslås dock ett förfarande där justeringsprotokollet sätts i kraft genom en ändring av den ursprungliga ikraftträdelseragen för EES-avtalet. Motiveringen till detta exceptionella förfarande är att EES-avtalet inte träder i kraft internationellt i sin ursprungliga form utan sådant det lyder ändrat genom justeringsprotokollet. På motsvarande sätt skulle det ge en felaktig bild av det rättsläge som råder när EES-avtalet träder i kraft, om den ikraftträdelserag som riksdagen har antagit skulle träda i kraft utan att bestämmelserna i justeringsprotokollet beaktas i den.

Ordalydelsen i 2 mom. innebär att de bestämmelser i justeringsprotokollet som hör till området för lagstiftningen träder i kraft så som därom har avtalats. Eftersom justeringsprotokollet ändrar ordalydelsen i EES-avtalet gäller stadgandena i 2—16 §§ i ikraftträdelseragen bestämmelserna i EES-avtalet, dess protokoll och bilagor samt de bestämmelser till vilka det hänvisas i bilagorna till EES-avtalet i den form som de har fastställts i justeringsprotokollet.

15 a §. I 1 mom. konstateras för tydlighetens skull att varken EES-avtalets ikraftträdelserag eller ikraftträdelseraförordning och inte heller andra stadganden och bestämmelser som har utfärdats om verkställighet av EES-avtalet skall tillämpas på Schweiziska Edsförbundet. Eftersom EES-avtalet inte enligt justeringsprotokollet träder i kraft internationellt i förhållande till Schweiz är det för tydlighetens skull nödvändigt att stadga att de otaliga stadganden och bestämmelser om verkställighet av EES-avtalet i vilka ingår sådana uttryck som "Europeiska ekonomiska samarbetsområdet", "EES-stat", "EFTA-stat" eller medborgare i dessa stater inte skall tillämpas på Schweiz och dess medborgare.

Enligt artikel 1.2 i justeringsprotokollet bestämmer EES-rådet separat om den tidpunkt då det justerade EES-avtalet träder i kraft i Liechtenstein. I 2 mom. föreslås ett stadgande som möjliggör att ett sådant beslut av EES-rådet införs genom förordning.

2.2. Lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol samt om tillämpningen av avtalet

På 1 och 8 §§ i lagförslaget skall i tillämpliga delar tillämpas motiveringen till 1 och 15 a §§ lagen om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet (avsnitt 2.1. ovan).

2.3. Lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna

På 1 och 2 a §§ i lagförslaget skall i tillämpliga delar tillämpas motiveringen till 1 och 15 a §§ lagen om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet (avsnitt 2.1. ovan).

3. Ikraftträdande

Det föreslås att lagarna träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning samtidigt som de protokoll som nämns i dem. EES-avtalet, lagen av den 11 december 1992 om införande av avtalet samt EES-avtalets justeringsprotokoll träder i kraft den 1 juli 1993, om alla avtalslutande parter utom Liechtenstein har deponerat sina ratifikations- och godkännandeinstrument före den dagen. Efter den dagen träder avtalet i kraft den första dagen i den månad som följer efter den sista deponeringen. Om den sista deponeringen sker mindre än femton dagar före början av den påföljande månaden, träder avtalet inte i kraft förrän den första dagen i den andra månaden efter deponeringen. För Liechtensteins del träder avtalet och justeringsprotokollet i kraft efter det att Liechtenstein har deponerat sina ratifikationsinstrument för EES-avtalet och justeringsprotokollet, den dag som bestäms av EES-rådet.

Avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol jämte justeringsprotokollet för införande av avtalet samt avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna, lagen av den 11

december 1992 om införande av avtalet samt avtalets justeringsprotokoll träder i kraft den 1 juli 1993, om EES-avtalet träder i kraft den dagen, under förutsättning att alla avtalsslutande parter för vardera protokollet utom Liechtenstein har deponerat sina ratifikationsinstrument för avtalet och protokollet före den dagen. Efter den dagen träder avtalen och protokollen i kraft den dag EES-avtalet träder i kraft eller när alla avtalsslutande parter utom Liechtenstein har deponerat sina ratifikationsinstrument för avtalen och protollen, beroende på vilken dag som inträffar senast. För Liechtensteins del träder avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol jämte justeringsprotokoll och avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna jämte justeringsprotokoll i kraft efter att Liechtenstein har deponerat de behöriga ratifikationsinstrumenten och de avtalsslutande parterna för vardera avtalet har bestämt att beslut som har fattats enligt avtalen skall tillämpas på Liechtenstein.

Utgångsläget vid förhandlingarna mellan EFTA och EG om justeringsprotokollen i anknnytning till upprättandet av EES var att avtalen och protokollen skulle träda i kraft den 1 juli 1993. Utvecklingen efter förhandlingarna, i synnerhet i Spanien, har lett till att införandet av avtalen och protokollen, enligt de uppgifter som är tillgängliga när propositionen överlämnas, kommer att skjutas upp till en dag som infaller efter den 1 juli 1993 och som fastställs senare.

4. Lagstiftningsordning

Eftersom förslagen till lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet samt till lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol inte innehåller några avvikelser från grundlagen som är mera omfattande än ikraftträdelselagarna för de ursprungliga avtalen bör lagförslagen behandlas i vanlig lagstiftningsordning.

Förslaget till lag om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om upprättande av en ständig kommitté för

EFTA-staterna bör behandlas i vanlig lagstiftningsordning, eftersom lagen har godkänts i vanlig lagstiftningsordning.

5. Behovet av riksdagens godkännande

Eftersom de avtal som gäller upprättandet av EES och som har justerats på grund av att Schweiz ställde sig utanför avtalet avviker från de ikraftträdelsebestämmelser som riksdagen godkände den 2 november 1992 samt från de ursprungliga bestämmelserna om de geografiska och innehållsmässiga tillämpningsområdena för avtalen, anser regeringen att det på grund av avtalens samhälleliga betydelse är så viktigt att riksdagen godkänner justeringsprotokollen att en begäran om riksdagens godkännande hade begärts även om det inte annars hade funnits grunder för en riksdagsbehandling av protokollet.

Justeringen av den finansiella mekanismen för EES orsakar staten nya årliga utgifter och engångsutgifter som fördelas på flera år som binder riksdagens budgetmakt och kräver riksdagens godkännande.

Bestämmelserna i protokollen, som gäller Schweiziska Edsförbundets och Furstendömet Liechtensteins ställning, påverkar de stadganden på lagnivå som redan har givits för införandet av EES-avtalet. Detta gäller i synnerhet de otaliga fall där uttrycken EES-stat eller EFTA-stat har använts i lagstadganden. Dessa stadganden får på grundval av protokollen ett snävare innehåll än vad som avsågs i samband med riksdagsbehandlingen. Ändringen av det geografiska tillämpningsområdet i förhållande till det avtal som riksdagen godkände den 2 november 1992 inverkar också i vissa fall på de rättigheter som finska medborgare har i Finland, bl.a. med stöd av bestämmelserna i EES-avtalet om social trygghet och ömsesidigt godkännande av examina. Eftersom bestämmelserna om Schweiz och Liechtenstein i protokollen hör till området för lagstiftningen kräver de Riksdagens godkännande.

Med stöd av vad som anförts ovan och i enlighet med 33 § regeringsformen föreslås

att Riksdagen godkänner de bestämmelser i det i Bryssel den 17 mars 1993 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Ko-

nungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike samt Europeiska ekonomiska gemenskapen, Europeiska kol- och stålgemenskapen, Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Helleniska Republiken, Konungariket Spanien, Franska Republiken, Irland, Italienska Republiken, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Portugisiska Republiken och Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland ingångna protokollet med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som kräver Riksdagens godkännande,

att Riksdagen godkänner de bestämmelser i det i Bryssel den 17 mars 1993 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Ko-

nungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike ingångna protokollet med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol som kräver Riksdagens godkännande,

att Riksdagen godkänner de bestämmelser i det i Bryssel den 17 mars 1993 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike ingångna protokollet med justeringar av avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna som kräver Riksdagens godkännande.

Eftersom protokollen innehåller bestämmelser som hör till området för lagstiftningen föreläggs Riksdagen samtidigt följande lagförslag:

1.

L a g**om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 11 december 1992 om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om tillämpningen av avtalet 1 § och fogas till lagen en ny 15 a § som följer:

1 §

Bestämmelserna i det i Oporto den 2 maj 1992 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge, Schweiziska Edsförbundet, Konungariket Sverige och Republiken Österrike samt Europeiska ekonomiska gemenskapen (EEG), Europeiska kol- och stålgemenskapen, Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Hellenska Republiken, Konungariket Spanien, Franska Republiken, Irland, Italienska Republiken, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Portugisiska Republiken och Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland ingångna avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) samt i bilagorna och protokollen till det och i bestämmelserna i de rättsakter till vilka det hänvisas i bilagorna till EES-avtalet är, om de hör till området för lagstiftningen, i kraft så justerade som därom har överenskommit i det justeringsprotokoll som nämns i 2 mom.

Bestämmelserna i det i Bryssel den 17 mars 1993 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Konunga-

riket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike samt Europeiska ekonomiska gemenskapen, Europeiska kol- och stålgemenskapen, Konungariket Belgien, Konungariket Danmark, Förbundsrepubliken Tyskland, Hellenska Republiken, Konungariket Spanien, Franska Republiken, Irland, Italienska Republiken, Storhertigdömet Luxemburg, Konungariket Nederländerna, Portugisiska Republiken och Förenade Konungariket Storbritannien och Nordirland ingångna protokollet med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet är, om de hör till området för lagstiftningen, i kraft såsom därom har överenskommit.

15 a §

Stadganden och bestämmelser om ikraftträdande eller verkställighet av EES-avtalet tillämpas inte på Schweiziska Edsförbundet.

Om tillämpningen av denna lag på Furstendömet Liechtenstein stadgas särskilt genom förordning.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

2.

Lag**om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol samt om tillämpningen av avtalet**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 11 december 1992 om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol samt om tillämpningen av avtalet 1 § och

fogas till lagen en ny 8 a § som följer:

1 §

Bestämmelserna i det i Oporto den 2 maj 1992 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge, Schweiziska Edsförbundet, Konungariket Sverige och Republiken Österrike ingångna avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol (nedan *avtalet*) samt protokollen till det är, om de hör till området för lagstiftningen, i kraft så justerade som därom har överenskommit i det justeringsprotokoll som nämns i 2 mom.

Bestämmelserna i det i Bryssel den 17 mars 1993 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Repu-

bliken Österrike ingånga protokollet med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol är, om de hör till området för lagstiftningen, i kraft så som därom har överenskommit.

8 a §

Stadganden eller bestämmelser om ikraftträdande eller verkställighet av avtalet tillämpas inte på Schweiziska Edsförbundet.

Om tillämpningen av denna lag på Furstendömet Liechtenstein stadgas särskilt genom förordning.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

3.

Lag**om ändring av lagen om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om upprättande av en ständig kommitté för EFTA-staterna**

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen den 11 december 1992 om godkännande av vissa bestämmelser i avtalet om upprättande av en ständig kommitté för EFTA-staterna 1 § och

fogas till lagen en ny 2 a § som följer:

1 §

Bestämmelserna i det i Oporto den 2 maj 1992 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge, Schweiziska Edsförbundet, Ko-

nungariket Sverige och Republiken Österrike ingångna avtalet om upprättande av en ständig kommitté för EFTA-staterna samt protokollen och bilagan till det är, om de hör till området för lagstiftningen, i kraft så justerade som

därom har överenskommits i det justeringsprotokoll som nämns i 2 mom.

Bestämmelserna i det i Bryssel den 17 mars 1993 mellan Republiken Finland, Republiken Island, Furstendömet Liechtenstein, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike ingångna protokollet med justeringar av avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna är, om de hör till området för lagstiftningen, i kraft så som därom har överenskommits.

2 a §

Stadganden och bestämmelser om ikraftträdande eller verkställighet av avtalet tillämpas inte på Schweiziska Edsförbundet.

Om tillämpningen av denna lag på Furstendömet Liechtenstein stadgas särskilt genom förordning.

Denna lag träder i kraft vid en tidpunkt som bestäms genom förordning.

Helsingfors den 30 april 1993

Republikens President
MAUNO KOIVISTO

Minister Pertti Salolainen

PROTOKOLL

med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

EUROPEISKA EKONOMISKA GEMENSKAPEN,
EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGEMENSKAPEN,
KONUNGARIKET BELGIEN,
KONUNGARIKET DANMARK,
FÖRBUNDSREPUBLICEN TYSKLAND,

HELLENSKA REPUBLIKEN,
KONUNGARIKET SPANIEN,
FRANSKA REPUBLIKEN,
IRLAND,
ITALIENSKA REPUBLIKEN,
STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

PORTUGISISKA REPUBLIKEN,
FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORDIRLAND
SAMT
REPUBLICEN ÖSTERRIKE,
REPUBLICEN FINLAND,
REPUBLICEN ISLAND,
FURSTENDÖMET LIECHTENSTEIN,

KONUNGARIKET NORGE,
KONUNGARIKET SVERIGE,
härefter kallade DE AVTALSSLUTANDE PARTERNA,

SOM BEAKTAR att avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, härefter kallat EES-avtalet, undertecknades i Oporto den 2 maj 1992,

SOM BEAKTAR att artikel 129.2 i EES-avtalet föreskriver att det skall ratificeras eller godkännas av de avtalsslutande parterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser,

SOM BEAKTAR att det står klart att en av signatörerna av EES-avtalet, Schweiziska Eds-

PROTOCOL

adjusting the Agreement on the European Economic Area

THE EUROPEAN ECONOMIC COMMUNITY,
THE EUROPEAN COAL AND STEEL COMMUNITY,
THE KINGDOM OF BELGIUM,
THE KINGDOM OF DENMARK,
THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMANY,

THE HELLENIC REPUBLIC,
THE KINGDOM OF SPAIN,
THE FRENCH REPUBLIC,
IRELAND,
THE ITALIAN REPUBLIC,
THE GRAND DUCHY OF LUXEMBOURG,

THE KINGDOM OF THE NETHERLANDS,

THE PORTUGUESE REPUBLIC,
THE UNITED KINGDOM OF GREAT BRITAIN AND NORTHERN IRELAND,
AND

THE REPUBLIC OF AUSTRIA,
THE REPUBLIC OF FINLAND,
THE REPUBLIC OF ICELAND,
THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN,

THE KINGDOM OF NORWAY,
THE KINGDOM OF SWEDEN,
hereinafter referred to as the CONTRACTING PARTIES;

WHEREAS the Agreement on the European Economic Area, hereinafter referred to as the EEA Agreement, was signed in Oporto on 2 May 1992;

WHEREAS Article 129(2) of the EEA Agreement provides that it shall be ratified or approved by the Contracting Parties in accordance with their respective constitutional requirements;

WHEREAS it has become clear that one of the Signatories to the EEA Agreement, the

förbundet, inte har möjlighet att ratificera EES-avtalet,

SOM BEAKTAR att övriga signatärer av EES-avtalet, vilka alltjämt står fast vid avtalets målsättningar, är fast beslutna att så snart som möjligt sätta EES-avtalet i kraft,

SOM BEAKTAR att ett nytt datum för EES-avtalets ikraftträdande måste bestämmas,

SOM BEAKTAR att särskilda bestämmelser krävs för EES-avtalets ikraftträdande såvitt avser Furstendömet Liechtenstein,

SOM BEAKTAR att ett antal justeringar av EES-avtalet är nödvändiga till följd av att Schweiz inte ratificerar avtalet,

SOM BEAKTAR att det är önskvärt att bland justeringarna införa en bestämmelse som visar de avtalsslutande parternas önskan att göra det möjligt för Schweiz att i framtiden delta i EES,

HAR BESLUTAT att komma överens om följande protokoll:

Artikel 1

1. EES-avtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, träder i kraft den dag som detta protokoll träder i kraft mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen, Europeiska kol- och stålgemenskapen, deras medlemsstater och Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike.

2. Såvitt avser Furstendömet Liechtenstein träder EES-avtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, i kraft den dag som bestäms av EES-rådet och under förutsättning att EES-rådet

— har beslutat att villkoret i artikel 121 b i EES-avtalet, nämligen att EES-avtalets tillfredsställande funktion inte hindras, är uppfyllt, samt

— har fattat de beslut som krävs särskilt i fråga om tillämpningen på Liechtenstein av de åtgärder som redan beslutats av EES-rådet och av Gemensamma EES-kommittén.

3. Liechtenstein får delta i sådana EES-rådets beslut som avses i punkt 2 ovan.

Artikel 2

1. Eftersom Schweiziska Edsförbundet, till följd av att det inte har ratificerat EES-avtalet, inte är part i detta avtal skall hänvisningen i

Swiss Confederation, is not in a position to ratify the EEA Agreement;

WHEREAS the other Signatories to the EEA Agreement, remaining fully attached to its objectives, are determined to enact the EEA Agreement as soon as possible;

WHEREAS a new date for the entry into force of the EEA Agreement has to be laid down;

WHEREAS special provisions are required for the entry into force of the EEA Agreement as regards the Principality of Liechtenstein;

WHEREAS a number of adjustments to the EEA Agreement are necessary as a consequence of the non-ratification by Switzerland;

WHEREAS it is desirable to include among such adjustments a provision reflecting the wish of the Contracting Parties to enable Switzerland to participate in the EEA in the future;

HAVE DECIDED to conclude the following Protocol:

Article 1

1. The EEA Agreement, as adjusted by this Protocol, shall enter into force, on the date of entry into force of this Protocol, between the European Economic Community, the European Coal and Steel Community, their Member States and the Republic of Austria, the Republic of Finland, the Republic of Iceland, the Kingdom of Norway and the Kingdom of Sweden.

2. As regards the Principality of Liechtenstein, the EEA Agreement, as adjusted by this Protocol, shall enter into force on a date to be determined by the EEA Council and provided that the EEA Council:

— has decided that the condition of Article 121(b) of the EEA Agreement, namely that the good functioning of the EEA Agreement is not impaired, is fulfilled; and

— has taken the appropriate decisions, in particular as to the application to Liechtenstein of the measures already adopted by the EEA Council and the EEA Joint Committee.

3. Liechtenstein shall be allowed to participate in those decisions of the EEA Council referred to in paragraph 2 above.

Article 2

1. Since the Swiss Confederation, following its non-ratification of the EEA Agreement, is not a Contracting Party thereto, the reference

EES-avtalets ingress till "SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET" som en av de avtals-slutande parterna utgå.

2. Artikel 2 b i EES-avtalet skall ersättas med följande:

"EFTA-staterna: Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike och, enligt villkoren i artikel 1.2 i protokollet med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, Furstendömet Liechtenstein."

3. EES-avtalet skall justeras ytterligare i enlighet med artiklarna 3—20 i detta protokoll.

Artikel 3

I artikel 120 skall orden "protokollen 41, 43 och 44" ersättas med orden "protokollen 41 och 43".

Artikel 4

I artikel 126.1 skall orden "Konungariket Sveriges, Schweiziska Edsförbundets" ersättas med orden "Konungariket Sveriges".

Artikel 5

Artikel 128.1 skall ersättas med följande:

"Varje europeisk stat som blir medlem av gemenskapen skall, och Schweiziska Edsförbundet eller varje annan europeisk stat som blir medlem av EFTA kan, ansöka om att bli part i detta avtal. Den skall ställa sin ansökan till EES-rådet."

Artikel 6

Artikel 129.3 skall ersättas med följande:

"3. Detta avtal träder i kraft den dag och på de villkor som föreskrivs i protokollet med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet."

Artikel 7

I punkt 11 i protokoll 1 om övergripande anpassning skall orden "artikel 129.3" ersättas med orden "dagen för ikraftträdandet".

in the preamble to the EEA Agreement to "THE SWISS CONFEDERATION" as one of the Contracting Parties shall be deleted.

2. Article 2 (b) of the EEA Agreement shall be replaced by the following:

"the term 'EFTA States' means the Republic of Austria, the Republic of Finland, the Republic of Iceland, the Kingdom of Norway, the Kingdom of Sweden and, under the conditions laid down in Article 1(2) of the Protocol Adjusting the Agreement on the European Economic Area, the Principality of Liechtenstein;"

3. The EEA Agreement shall be adjusted further in accordance with Articles 3 to 20 of this Protocol.

Article 3

In Article 120 the words "Protocols 41, 43 and 44" shall be replaced by the words "Protocols 41 and 43".

Article 4

In Article 126(1) the words "the Kingdom of Norway, the Kingdom of Sweden and the Swiss Confederation" shall be replaced by the words "the Kingdom of Norway and the Kingdom of Sweden".

Article 5

Article 128(1) shall be replaced by the following:

"Any European State becoming a member of the Community shall, and the Swiss Confederation or any European State becoming a member of EFTA may, apply to become a party to this Agreement. It shall address its application to the EEA Council."

Article 6

Article 129(3) shall be replaced by the following:

"3. This Agreement shall enter into force on the date and under the conditions provided for in the Protocol Adjusting the Agreement on the European Economic Area."

Article 7

In paragraph 11 of Protocol 1 on horizontal adaptations the words "Article 129(3)" shall be replaced by the words "the date of entry into force".

Artikel 8

I protokoll 4 om ursprungsregler skall orden "Schweiz" och "schweiziske" ersättas med orden "Sverige" respektive "svenske" i tillägg V, fotnot 2, och i tillägg VI, fotnot 3.

Artikel 9

I protokoll 5 om fiskala tullar (Liechtenstein, Schweiz) skall

— ordet "Schweiz" utgå i rubriken,

— orden "och Schweiz" och "eller Schweiz" utgå i punkterna 1 och 2.

Artikel 10

Protokoll 6 om uppbyggnaden av obligatoriska reservförråd i Schweiz och Liechtenstein skall ersättas med följande:

"PROTOKOLL 6
OM UPPBYGGNADEN AV
OBLIGATORISKA RESERVFÖRRÅD
I LIECHTENSTEIN

Liechtenstein får upprätta ett system med obligatoriska reservförråd av varor som är nödvändiga för befolkningens överlevnad vid allvarliga försörjningskriser, om dessa varor i Liechtenstein produceras i otillräckliga mängder eller inte alls och på grund av sina egenskaper och sin natur är sådana att det är möjligt att bygga upp reservförråd av dem.

Liechtenstein skall tillämpa detta system på ett sätt som inte innebär någon diskriminering, vare sig direkt eller indirekt, mellan varor som importeras från de andra avtalsslutande parterna och likartade varor eller ersättningsvaror som produceras i det egna landet."

Artikel 11

I protokoll 8 om statliga monopol skall orden "Schweiz och" utgå.

Artikel 12

I protokoll 9 om handeln med fisk och andra marina produkter skall

— orden "och Schweiz" utgå i tillägg 1, artikel 2, punkt 1 och orden "Schweiz och" i punkt 2,

— orden "Avtal mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Schweiziska Edsförbundet, undertecknat den 22 juli 1972, och en

Article 8

In Protocol 4 on rules of origin, the words "Switzerland" and "Swiss" shall be replaced, respectively, by the words "Sweden" and "Swedish" in Appendix V, footnote 2, and in Appendix VI, footnote 3.

Article 9

In Protocol 5 on customs duties of a fiscal nature (Liechtenstein, Switzerland):

— the word "Switzerland" shall be deleted in the heading;

— the words "and Switzerland" and "or Switzerland" shall be deleted in paragraphs 1 and 2.

Article 10

Protocol 6 on the building up of compulsory reserves by Switzerland and Liechtenstein shall be replaced by the following:

"PROTOCOL 6
ON THE BUILDING UP OF
COMPULSORY RESERVES
BY LIECHTENSTEIN

Liechtenstein may subject to a scheme of compulsory reserves products which are indispensable for the survival of the population in times of serious supply shortages and the production of which in Liechtenstein is insufficient or non-existent and the characteristics and nature of which enable reserves to be built up.

Liechtenstein shall apply this scheme in a manner that does not involve discrimination, direct or indirect, between the products imported from the other Contracting Parties and like or substitute national products."

Article 11

In Protocol 8 on state monopolies the words "Swiss and" shall be deleted.

Article 12

In Protocol 9 on trade in fish and other marine products:

— the words "and Switzerland" shall be deleted in Appendix 1, Article 2, paragraphs 1 and 2 and the word "their" shall be replaced by "its" in the said paragraph 2;

— the words "-Agreement between the European Economic Community and the Swiss Confederation, signed on 22 July 1972, and a

efterföljande skriftväxling rörande jordbruk och fiske, undertecknad den 14 juli 1986," utgå i tillägg 3.

Artikel 13

I protokoll 15 om övergångsperioder för fri rörlighet för personer (Schweiz och Liechtenstein) skall

— orden "Schweiz och" utgå i rubriken samt i artikel 8.1 och 2,

— orden "Schweiz respektive" utgå i artiklarna 8.2 och 11,

— artiklarna 2—4 och 9.1 utgå.

Artikel 14

I protokoll 16 om åtgärder på den sociala trygghetens område avseende övergångsperioder för fri rörlighet för personer (Schweiz och Liechtenstein) skall

— orden "Schweiz och" utgå i rubriken och i artikel 1,

— orden "den schweiziska respektive" utgå i artikel 1,

— orden "schweiziska respektive" utgå i artikel 2,

— orden "schweizisk respektive" utgå i artiklarna 2 och 3 a,

— orden "Schweiz respektive" utgå i artikel 3, första meningen och a,

— orden "500 avseende Schweiz eller" och orden "avseende Liechtenstein" utgå i artikel 3 c,

— artikel 4 utgå.

Artikel 15

Följande bestämmelser i EES-avtalet:

— artikel 81 a, b, d, e och f

— artikel 82

— protokoll 30.2, första och andra styckena,

— protokoll 31, artikel 1.1 a, b och c, artikel 4.1, 3 och 4, artikel 5.3, första och andra styckena, och

— protokoll 32

träder i kraft den 1 januari 1994.

Artikel 16

I protokoll 38 om den finansiella mekanismen skall

— ordet "tre" ersättas med "två" i artikel 2.2,

subsequent Exchange of Letters concerning agriculture and fisheries, signed on 14 July 1986;" shall be deleted in Appendix 3.

Article 13

In Protocol 15 on transitional periods on the free movement of persons (Switzerland and Liechtenstein):

— the words "Switzerland and" shall be deleted in the title, Article 8(1) and (2) and Article 11;

— the word ", respectively" shall be deleted in Article 8(2) and Article 11;

— Articles 2 to 4 and Article 9(1) shall be deleted.

Article 14

In Protocol 16 on measures in the field of social security related to transitional periods on the free movement of persons (Switzerland and Liechtenstein):

— the words "Switzerland and" shall be deleted in the title, Articles 1, 2 and 3, first sentence and paragraph (a);

— the words "Swiss and" shall be deleted in Articles 2 and 3(a);

— the word ", respectively" shall be deleted in Articles 1, 2 and 3, first sentence and paragraph (a);

— the words "500 as regards Switzerland or" and the words "as regards Liechtenstein" shall be deleted in Article 3(c);

— Article 4 shall be deleted.

Article 15

The following provisions of the EEA Agreement:

— Articles 81(a), (b), (d), (e) and (f);

— Article 82;

— Protocol 30, paragraph 2, first and second subparagraphs;

— Protocol 31, Article 1(1)(a), (b) and (c), Article 4(1), (3) and (4), Article 5(3), first and second subparagraphs, and

— Protocol 32

shall enter into force on 1 January 1994.

Article 16

In Protocol 38 on the Financial Mechanism:

— the word "three" shall be replaced by "two" in Article 2 (2);

— artikel 2.5 ersättas med följande:

”5. Summan av de lån som skall vara berättigade till räntesubventioner enligt artikel 1 skall vara 1 500 miljoner ecu och de skall beviljas i lika stora rater under en femårsperiod från den 1 juli 1993. Om EES-avtalet träder i kraft efter den dagen, skall perioden omfatta fem år från ikraftträdandet.”

— artikel 3.1 ersättas med följande:

”1. Summan av de bidrag som avses i artikel 1 skall vara 500 miljoner ecu och skall beviljas i lika stora rater under en femårsperiod från den 1 juli 1993. Om EES-avtalet träder i kraft efter den dagen, skall perioden omfatta fem år från ikraftträdandet.”

Artikel 17

I protokoll 41 om befintliga avtal skall följande utgå:

”29.4.1963/3.12.1976 Internationella kommissionen för skydd av floden Rhen mot miljöföroreningar. Blandavtal mellan Schweiziska Edsförbundet och Europeiska ekonomiska gemenskapen, Förbundsrepubliken Tyskland, Frankrike, Luxemburg och Nederländerna.

3.12.1976 Skydd av floden Rhen mot kemiska föroreningar. Blandavtal mellan Schweiziska Edsförbundet och Europeiska ekonomiska gemenskapen, Förbundsrepubliken Tyskland, Frankrike, Luxemburg och Nederländerna.”

Artikel 18

Protokoll 44 om avtalet mellan EEG och Schweiz om godstransporter på väg och järnväg skall utgå.

Artikel 19

I tillägget till protokoll 47 om avskaffande av tekniska handelshinder för vin skall följande justeringar göras:

15. **387 R 0822:** Rådets förordning (EEG) nr 822/87

- anpassning b)
- bestämmelsen skall utgå,
- anpassningarna d), f), m), och n)
- orden ”, Schweiz” och ”och Schweiz” skall utgå,
- anpassning k), punkt b)

— Article 2 (5) shall be replaced by the following :

”5. The total volume of loans, which shall be eligible for the interest rebates provided for in Article 1 shall be ECU 1 500 million, to be committed in equal tranches over a period of five years from 1 July 1993. Should the EEA Agreement enter into force after that date, the period shall be five years from the entry into force.”

— Article 3 (1) shall be replaced by the following :

”1. The total amount of grants provided for in Article 1 shall be ECU 500 million, to be committed in equal tranches over a period of five years from 1 July 1993. Should the EEA Agreement enter into force after that date, the period shall be five years from the entry into force.”

Article 17

In Protocol 41 on existing agreements the following shall be deleted:

”29.4.1963/3.12.1976 International Commission for the Protection of the Rhine against Pollution. Mixed agreement between the Swiss Confederation and the European Economic Community, the Federal Republic of Germany, France, Luxembourg and the Netherlands.

3.12. 1976 Protection of the Rhine against Chemical Pollution. Mixed agreement between the Swiss Confederation and the European Economic Community, the Federal Republic of Germany, France, Luxembourg and the Netherlands.”

Article 18

Protocol 44 on the Agreement between the EC and the Swiss Confederation on the carriage of goods by road and rail shall be deleted.

Article 19

In the Appendix to Protocol 47 on the abolition of technical barriers to trade in wine:

15. **387 R 0822:** Council Regulation (EEC) No 822/87:

- adaptation (b)
- the provision shall be deleted;
- adaptations (d), (f), (m) and (n)
- the words ”, Switzerland” and ”and Switzerland” shall be deleted;
- adaptation (k), paragraph (b)

orden "Schweiz eller" skall utgå,
22. **389 R 2392**: Rådets förordning (EEG) nr 2392/89:

- anpassning a)
- ordet ", Schweiz" skall utgå,
- anpassning c)
- orden "Schweiz respektive" skall utgå,
- orden "producentlandet i fråga" skall ersättas med ordet "producentlandet"

26. **390 R 3201**: Kommissionens förordning (EEG) nr 3201/90:

- anpassningarna c), d) och f)
- bestämmelserna skall utgå.

Artikel 20

Bilagorna I — IX, XII, XIII, XVI och XVIII—XXII till EES-avtalet skall justeras enligt vad som anges i bilagan till detta protokoll.

Artikel 21

Bestämmelserna, hänvisningarna, de särskilda anpassningarna, perioderna och datumangivelserna avseende Liechtenstein i EES-avtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, skall tillämpas först när EES-avtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, har trätt i kraft såvitt avser Liechtenstein i enlighet med artikel 1.2 i detta protokoll.

Artikel 22

1. Detta protokoll är upprättat i ett enda original på danska, engelska, finska, franska, grekiska, isländska, italienska, norska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska, vilka samtliga texter är lika giltiga.

2. Detta protokoll skall ratificeras eller godkännas av de avtalslutande parterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

Det skall deponeras hos Europeiska gemenskapernas råds generalsekretariat, som skall överlämna bestyrkta kopior till alla övriga avtalslutande parter.

Ratifikations- eller godkännandeinstrumenten skall deponeras hos Europeiska gemenskapernas råds generalsekretariat, som skall anmäla detta till alla övriga avtalslutande parter.

3. Detta protokoll träder i kraft den 1 juli 1993, under förutsättning att alla de avtalslutande parter som avses i artikel 1.1 har deponerat sina ratifikations- eller godkännan-

the words "Switzerland or" shall be deleted.
22. **389 R 2392**: Council Regulation (EEC) No 2392/89:

- adaptation (a)
- the word ", Switzerland" shall be deleted;
- adaptation (c)
- the words "producer States concerned have" shall be replaced by the words "the producer State has".

26. **390 R 3201**: Commission Regulation (EEC) No 3201/90:

- adaptations (c), (d) and (f)
- the provisions shall be deleted.

Article 20

Annexes I to IX, XII, XIII, XVI and XVIII to XXII to the EEA Agreement shall be adjusted as specified in the Annex to this Protocol.

Article 21

The provisions, references, specific adaptations, periods and dates concerning Liechtenstein in the EEA Agreement, as adjusted by this Protocol, shall only apply once the EEA Agreement, as adjusted by this Protocol, has entered into force with regard to Liechtenstein in accordance with Article 1(2) of this Protocol.

Article 22

1. This Protocol is drawn up in a single original in the Danish, Dutch, English, Finnish, French, German, Greek, Icelandic, Italian, Norwegian, Portuguese, Spanish and Swedish languages, each of these texts being equally authentic.

2. This Protocol shall be ratified or approved by the Contracting Parties in accordance with their respective constitutional requirements.

It shall be deposited with the General Secretariat of the Council of the European Communities which shall transmit certified copies to all the other Contracting Parties.

The instruments of ratification or approval shall be deposited with the General Secretariat of the Council of the European Communities which shall notify all the other Contracting Parties.

3. This Protocol shall enter into force on 1 July 1993, provided that all the Contracting Parties referred to in Article 1(1) have deposited their instruments of ratification or ap-

deinstrument beträffande EES-avtalet och detta protokoll före den dagen. Efter den nämnda dagen träder detta protokoll i kraft den första dagen i den månad som följer efter den sista deponeringen. Om emellertid en sådan deponering sker mindre än femton dagar före början av den påföljande månaden, träder detta protokoll inte i kraft förrän den första dagen i den andra månaden efter deponeringen.

4. Såvitt avser Liechtenstein träder detta protokoll i kraft, efter det att Liechtenstein deponerat sina ratifikationsinstrument avseende EES-avtalet och detta protokoll, den dag som bestäms av EES-rådet enligt villkoren i artikel 1.2.

SOM SKEDDE i Bryssel den sjuttonde mars nittonhundranittiotre.

(Underskrifter)

proval of the EEA Agreement and of this Protocol before that date. After that date, this Protocol shall enter into force on the first day of the month following the last deposit. If, however, such deposit is made less than fifteen days before the beginning of the following month, this Protocol shall not enter into force until the first day of the second month after the date of such deposit.

4. As regards Liechtenstein, this Protocol shall enter into force following the deposit of its instruments of ratification of the EEA Agreement and this Protocol, on the date determined by the EEA Council under the conditions laid down in Article 1(2).

DONE at Brussels, on the seventeenth day of March in the year one thousand nine hundred and ninety-three.

(Signatures)

BILAGA

enligt artikel 20 i protokollet med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Bilagorna I — IX, XII, XIII, XVI och XVIII — XXII till EES-avtalet skall justeras enligt följande:

I BILAGA I, VETERINÄRA FRÅGOR OCH VÄXTSKYDDSFÖRÅG

A. Anpassning för detta område

Bestämmelsen om Schweiz och Liechtenstein under rubriken "ANPASSNING FÖR DETTA OMRÅDE" samt själva rubriken skall utgå.

B. Kapitel I, Veterinära frågor

— Inledningen till kapitlet

— punkt 3,

orden "från och med nio månader efter avtalets ikraftträdande och senast från den 1 januari 1994" skall ersättas med "från och med den 1 januari 1994 eller sex månader efter avtalets ikraftträdande, beroende på vilken dag som inträffar senast".

— tidpunkterna beträffande EFTA-staterna som det hänvisas till i de särskilda anpassningar som införts vad avser rättsakterna i kapitlet skall ersättas i enlighet med följande:

— tidpunkterna "den 1 januari 1993" och "den 31 december 1992" skall ersättas med "dagen för avtalets ikraftträdande" och "dagen före dagen för avtalets ikraftträdande",

— tidpunkten "den 1 april 1993" skall ersättas med "den första dagen i den andra månaden efter avtalets ikraftträdande",

— tidpunkten "den 1 juli 1993" skall ersättas med "den första dagen i den fjärde månaden efter avtalets ikraftträdande",

— tidpunkten "den 1 september 1993" skall ersättas med "den dag som anges i punkt 3 i den inledande delen av kapitel I, Veterinära frågor" i bilaga I till avtalet".

ANNEX

provided for in Article 20 of the Protocol adjusting the Agreement on the European Economic Area

Annexes I to IX, XII, XIII, XVI and XVIII to XXII to the EEA Agreement shall be adjusted as specified below.

I ANNEX I, VETERINARY AND PHYTOSANITARY MATTERS

A. Sectoral adaptation

The provision regarding Switzerland and Liechtenstein under the heading 'SECTORAL ADAPTATION' as well as the heading itself shall be deleted.

B. Chapter I, Veterinary issues

— Introductory part to the Chapter

— paragraph 3

the words 'as from nine months after the entry into force of the Agreement and at the latest from 1 January 1994' shall be replaced by 'as from 1 January 1994 or from six months after the entry into force of the Agreement, whichever date is the later'.

The dates regarding the EFTA States referred to in the specific adaptations established in relation to the acts referred to in the Chapter shall be replaced in accordance with the following:

the dates '1 January 1993' and '31 December 1992' shall be replaced by 'the date of entry into force of the Agreement' and 'the day before the date of entry into force of the Agreement', respectively;

— the date '1 April 1993' shall be replaced by 'the first day of the second month following the entry into force of the Agreement';

— the date '1 July 1993' shall be replaced by 'the first day of the fourth month following the entry into force of the Agreement';

— the date '1 September 1993' shall be replaced by 'the date provided for in paragraph 3 of the introductory part of Chapter I, Veterinary issues, of Annex I to the Agreement'.

1. **364 L 0432:** Rådets direktiv 64/432/EEG:
 — anpassning a)
 ”Schweiz: Kanton/canton/cantone” skall utgå,
 — anpassningarna d), e) och g)
 ”Schweiz/” skall utgå,
 — anpassning f)
 orden ”Schweiz/” och ”/Vétérinaire de contrôle/Veterinario di controllo” skall utgå.
3. **390 L 0426:** Rådets direktiv 90/426/EEG:
 — anpassning b)
 orden ”Schweiz/” och ”/Vétérinaire de contrôle/Veterinario di controllo” skall utgå.
4. **390 L 0539:** Rådets direktiv 90/539/EEG:
 — anpassning b)
 orden ”CH eller” och ”Schweiz/” skall utgå,
 — anpassning g)
 ”Schweiz/” skall utgå.
12. **385 L 0511:** Rådets direktiv 85/511/EEG:
 — anpassning a)
 ”Schweiz/” skall utgå och
 orden ”Eidgenössisches Institut für Viruskrankheiten und Immunprophylaxe, Mittelhäusern” skall ersättas med ”—”,
 — anpassning b)
 ”Schweiz/” skall utgå.
14. **380 L 0217:** Rådets direktiv 80/217/EEG:
 — anpassning a)
 ”Schweiz/” skall utgå.
18. **364 L 0433:** Rådets direktiv 64/433/EEG:
 — anpassning j)
 ”CH-” skall utgå.
20. **371 L 0118:** Rådets direktiv 71/118/EEG och
 21. **377 L 0099:** Rådets direktiv 77/99/EEG:
 — anpassning c)
 ”CH-” och ”CH/” skall utgå.
23. **389 L 0437:** Rådets direktiv 89/437/EEG:
 — anpassning f)
 ”CH/” skall utgå.
34. **391 L 0495:** Rådets direktiv 91/495/EEG:
 — anpassning e)
1. **364 L 0432:** Council Directive 64/432/EEC:
 — adaptation (a)
 ’Switzerland: Kanton/canton/cantone’ shall be deleted;
 — adaptations (d), (e) and (g)
 ’Switzerland/’ shall be deleted;
 — adaptation (f)
 the words ’Switzerland/’ and ’/Vétérinaire de contrôle/Veterinario di controllo’ shall be deleted.
3. **390 L 0426:** Council Directive 90/426/EEC:
 — adaptation (b)
 the words ’Switzerland/’ and ’/Vétérinaire de contrôle/Veterinario di controllo’ shall be deleted.
4. **390 L 0539:** Council Directive 90/539/EEC:
 — adaptation (b)
 the words ’CH or’ and ’Switzerland/’ shall be deleted;
 — adaptation (g)
 ’Switzerland/’ shall be deleted.
12. **385 L 0511:** Council Directive 85/511/EEC:
 — adaptation (a)
 ’Switzerland/’ shall be deleted; and
 the words ’Eidgenössisches Institut für Viruskrankheiten und Immunprophylaxe, Mittelhäusern’ shall be replaced by ’-’;
 — adaptation (b)
 ’Switzerland/’ shall be deleted.
14. **380 L 0217:** Council Directive 80/217/EEC:
 — adaptation (a)
 ’Switzerland/’ shall be deleted.
18. **364 L 0433:** Council Directive 64/433/EEC:
 — adaptation (j)
 ’CH-’ shall be deleted.
20. **371 L 0118:** Council Directive 71/118/EEC and
 21. **377 L 0099:** Council Directive 77/99/EEC:
 — adaptation (c)
 ’CH-’ and ’CH/’ shall be deleted.
23. **389 L 0437:** Council Directive 89/437/EEC:
 — adaptation (f)
 ’CH/’ shall be deleted.
34. **391 L 0495:** Council Directive 91/495/EEC:
 — adaptation (e)

”CH,” skall utgå.

66. **389 D 0610:** Kommissionens beslut 89/610/EEG:

— anpassning

”Schweiz/” skall utgå.

C. Kapitel II, *Djurfoder*

— Inledning, punkt 1
orden ”Schweiz och” skall utgå.

— Tidpunkten ”1 januari 1993”, som anges med avseende på EFTA-staterna i de särskilda anpassningar som bestämts i fråga om de rättsakter som det hänvisas till i kapitlet, skall ersättas med ”dagen för avtalets ikraftträdande”.

3. **377 L 0101:** Rådets direktiv 77/101/EEG och

4. **379 L 0373:** Rådets direktiv 79/373/EEG:

— undantag, andra strecksatsen
orden ”Schweiz och” skall utgå.

II BILAGA II, TEKNISKA FÖRESKRIFTER, STANDARDS, PROVNING OCH CERTIFIERING

A. Kapitel I, *Motorfordon*

1. **370 L 0156:** Rådets direktiv 70/156/EEG:

— anpassning

orden ” ”Typengenehmigung”/”approbation du type”/”approvazione del tipo” i schweizisk lag” ” skall utgå.

2. **370 L 0157:** Rådets direktiv 70/157/EEG:

— anpassningar a) och b)

”CH = Schweiz,” skall utgå.

8. **370 L 0388:** Rådets direktiv 70/388/EEG,

9. **371 L 0127:** Rådets direktiv 71/127/EEG,

17. **374 L 0483:** Rådets direktiv 74/483/EEG,

19. **376 L 0114:** Rådets direktiv 76/114/EEG,

22. **376 L 0757:** Rådets direktiv 76/757/EEG,

23. **376 L 0758:** Rådets direktiv 76/758/EEG,

24. **376 L 0759:** Rådets direktiv 76/759/EEG,

’CH,’ shall be deleted.

66. **389 D 0610:** Commission Decision 89/610/EEC:

— adaptation

’Switzerland/’ shall be deleted.

C. Chapter II, *Feedingstuffs*

— Introduction, paragraph 1
the words ’Switzerland and’ shall be deleted.

— The date ’1 January 1993’, as referred to with regard to the EFTA States in the specific adaptations established in relation to the acts referred to in the Chapter, shall be replaced by ’the date of entry into force of the Agreement’.

3. **377 L 0101:** Council Directive 77/101/EEC and

4. **379 L 0373:** Council Directive 79/373/EEC:

— derogation, second indent

the words ’Switzerland and’ shall be deleted; and

the word ’their’ shall be replaced by the word ’its’.

II ANNEX II, TECHNICAL REGULATIONS, STANDARDS, TESTING AND CERTIFICATION

A. Chapter I, *Motor Vehicles*

1. **370 L 0156:** Council Directive 70/156/EEC:

— adaptation

the words ”Typengenehmigung”/”approbation du type”/”approvazione del tipo” in Swiss law” shall be deleted.

2. **370 L 0157:** Council Directive 70/157/EEC:

— adaptations (a) and (b)

’CH = Switzerland,’ shall be deleted.

8. **370 L 0388:** Council Directive 70/388/EEC,

9. **371 L 0127:** Council Directive 71/127/EEC,

17. **374 L 0483:** Council Directive 74/483/EEC,

19. **376 L 0114:** Council Directive 76/114/EEC,

22. **376 L 0757:** Council Directive 76/757/EEC,

23. **376 L 0758:** Council Directive 76/758/EEC,

24. **376 L 0759:** Council Directive 76/759/EEC,

25. **376 L 0760:** Rådets direktiv 76/760/EEG, 25. **376 L 0760:** Council Directive 76/760/EEC,
26. **376 L 0761:** Rådets direktiv 76/761/EEG, 26. **376 L 0761:** Council Directive 76/761/EEC,
27. **376 L 0762:** Rådets direktiv 76/762/EEG, 27. **376 L 0762:** Council Directive 76/762/EEC,
29. **377 L 0538:** Rådets direktiv 77/538/EEG, 29. **377 L 0538:** Council Directive 77/538/EEC,
30. **377 L 0539:** Rådets direktiv 77/539/EEG, 30. **377 L 0539:** Council Directive 77/539/EEC,
31. **377 L 0540:** Rådets direktiv 77/540/EEG, 31. **377 L 0540:** Council Directive 77/540/EEC,
32. **377 L 0541:** Rådets direktiv 77/541/EEG och 32. **377 L 0541:** Council Directive 77/541/EEC and
39. **378 L 0932:** Rådets direktiv 78/932/EEG: 39. **378 L 0932:** Council Directive 78/932/EEC:
 — anpassning — adaptation
 orden ”14 för Schweiz” skall utgå. the words ’and 14 for Switzerland’ and ’14 for Switzerland’ shall be deleted.
40. **378 L 1015:** Rådets direktiv 78/1015/EEG: 40. **378 L 1015:** Council Directive 78/1015/EEC:
 — anpassning a) — adaptation (a)
 orden ” ”Typengenehmigung”/”approbation du type”/”approvazione del tipo” i schweizisk lag” ” skall utgå, the words ” ”Typengenehmigung”/”approbation du type”/”approvazione del tipo” in Swiss law” shall be deleted;
 — anpassning b) — adaptation (b)
 orden ”14 för Schweiz” skall utgå. the words ’14 for Switzerland’ shall be deleted.
41. **480 L 0780:** Rådets direktiv 80/780/EEG: 41. **380 L 0780:** Council Directive 80/780/EEC:
 — anpassning — adaptation
 orden ” ”Typengenehmigung”/”approbation du type”/”approvazione del tipo” i schweizisk lag” ” skall utgå, the words ” ”Typengenehmigung”/”approbation du type”/”approvazione del tipo” in Swiss law” shall be deleted.
44. **388 L 0077:** Rådets direktiv 88/77/EEG: 44. **388 L 0077:** Council Directive 88/77/EEC:
 — anpassning — adaptation
 orden ”14 för Schweiz” skall utgå. the words ’14 for Switzerland’ shall be deleted.
- B. Kapitel II, Jordbruks- och skogsbrukstraktorer**
B. Chapter II, Agricultural and forestry tractors
1. **374 L 0150:** Rådets direktiv 74/150/EEG: 1. **374 L 0150:** Council Directive 74/150/EEC:
 — anpassning — adaptation
 orden ” ”Typengenehmigung”/”approbation du type”/”approvazione del tipo” i schweizisk lag” ” skall utgå, the words ” ”Typengenehmigung”/”approbation du type”/”approvazione del tipo” in Swiss law” shall be deleted.
11. **377 L 0536:** Rådets direktiv 77/536/EEG, 11. **377 L 0536:** Council Directive 77/536/EEC,
13. **378 L 0764:** Rådets direktiv 78/764/EEG, 13. **378 L 0764:** Council Directive 78/764/EEC,
17. **379 L 0622:** Rådets direktiv 79/622/EEG, 17. **379 L 0622:** Council Directive 79/622/EEC,

20. **386 L 0298:** Rådets direktiv 86/298/EEG, 20. **386 L 0298:** Council Directive 86/298/EEC,
22. **387 L 0402:** Rådets direktiv 87/402/EEG och 22. **387 L 0402:** Council Directive 87/402/EEC and
23. **389 L 0173:** Rådets direktiv 89/173/EEG: 23. **389 L 0173:** Council Directive 89/173/EEC:
— anpassning
orden ”14 för Schweiz” skall utgå.
— adaptations
the words ’14 for Switzerland’ shall be deleted.
- C. *Kapitel III, Lyftanordningar och mekaniska hanteringsanordningar*
C. *Chapter III, Lifting and mechanical handling appliances*
2. **384 L 0528:** Rådets direktiv 84/528/EEG: 2. **384 L 0528:** Council Directive 84/528/EEC:
— anpassning
orden ”CH för Schweiz,” skall utgå.
— adaptation
the words ’CH for Switzerland,’ shall be deleted.
- D. *Kapitel VI, Bygg- och anläggningsutrustning*
D. *Chapter VI, Construction plant and equipment*
8. **386 L 0295:** Rådets direktiv 86/295/EEG och 8. **386 L 0295:** Council Directive 86/295/EEC and
9. **386 L 0296:** Rådets direktiv 86/296/EEG: 9. **386 L 0296:** Council Directive 86/296/EEC:
— anpassning:
orden ”CH för Schweiz”, skall utgå.
— adaptation:
the words ’CH for Switzerland,’ shall be deleted.
- E. *Kapitel VIII, Tryckkärl*
E. *Chapter VIII, Pressure vessels*
2. **376 L 0767:** Rådets direktiv 76/767/EEG: 2. **376 L 0767:** Council Directive 76/767/EEC:
— anpassning
orden ”CH för Schweiz,” skall utgå.
— adaptation
the words ’CH for Switzerland,’ shall be deleted.
- F. *Kapitel IX, Mätinstrument*
F. *Chapter IX, Measuring instruments*
1. **371 L 0316:** Rådets direktiv 71/316/EEG: 1. **371 L 0316:** Council Directive 71/316/EEC:
— anpassning a)
orden ”CH för Schweiz,” skall utgå,
— adaptation (a)
the words ’CH for Switzerland,’ shall be deleted;
— anpassning b)
”CH,” skall utgå.
— adaptation (b)
’CH,’ shall be deleted.
6. **371 L 0348:** Rådets direktiv 71/348/EEG: 6. **371 L 0348:** Council Directive 71/348/EEC:
— anpassning
orden ”1 Rappen/1 centime/1 centesimo (Schweiz)” skall utgå.
— adaptation
the words ”’1 Rappen/1 centime/1 centesimo” (Switzerland)’ shall be deleted.
12. **375 L 0106:** Rådets direktiv 75/106/EEG: 12. **375 L 0106:** Council Directive 75/106/EEC:
— anpassning a)
orden ”Schweiz och” skall utgå.
— adaptation (a)
the words ’Switzerland and’ shall be deleted.
- G. *Kapitel XIV, Gödselmedel*
G. *Chapter XIV, Fertilizers*
1. **376 L 0116:** Rådets direktiv 76/116/EEG: 1. **376 L 0116:** Council Directive 76/116/EEC:
— anpassning a) och b)
”, Schweiz” skall utgå.
— adaptations (a) and (b)
, Switzerland’ shall be deleted.

H. Kapitel XIX, *Allmänna bestämmelser inom tekniska handelshinderområdet*

1. 383 L 0189: Rådets direktiv 83/189/EEG:

— anpassning g)

”SNV (Schweiz)” och ”CES (Schweiz)”, inklusive adresserna, skall utgå.

I. Kapitel XXVII, *Spritdrycker*

1. 389 R 1576: Rådets förordning (EEG) nr 1576/89:

— anpassning h)

6. Brännvin av vindruvor

följande skall utgå:

”— Baselbieter Marc”

”— Grappa del Ticino/Grappa Ticinese”

”— Grappa della Val Calanca”

”— Grappa della Val Bregaglia”

”— Grappa della Val Mesolcina”

”— Grappa della Valle di Poschiavo”

”— Marc d’Auvèrnier”

”— Marc de Dôle du Valais”,

7. Fuktbrännvin

följande skall utgå:

”— Aargauer Bure Kirsch”

”— Abricotine du Valais/Walliser Aprikosenwasser”

”— Baselbieterkirsch”

”— Baselbieter Zwetschgenwasser”

”— Bernbieter Birnenbrand”

”— Bernbieter Kirsch”

”— Bernbieter Mirabellen”

”— Bernbieter Zwetschgenwasser”

”— Bérudges de Cornaux”

”— Emmentaler Kirsch”

”— Freiämter Theilersbirnenbranntwein”

”— Freiämter Zwetschgenwasser”

”— Fricktaler Kirsch”

”— Kirsch de la Béroche”

”— Luzerner Birnenträsch”

”— Luzerner Kirsch”

”— Luzerner Theilersbirnenbranntwein”

”— Luzerner Zwetschgenwasser”

”— Mirabelle du Valais”

”— Rigi Kirsch”

”— Seeländer Pflümliwasser”

”— Urschwyzerkirsch”

”— William du Valais/ Walliser Williams”

”— Zuger Kirsch”,

9. Gentianabrännvin

följande skall utgå:

”9. Gentianabrännvin

— Gentiane du Jura”,

11. Enbärskryddat brännvin

följande skall utgå:

H. Chapter XIX, *General provisions in the field of technical barriers to trade*

1. 383 L 0189: Council Directive 83/189/EEC:

— adaptation (g)

’SNV (Switzerland)’ and ’SEK (Switzerland)’, including the addresses, shall be deleted.

I. Chapter XXVII, *Spirit drinks*

1. 389 R 1576: Council Regulation (EEC) No 1576/89:

— adaptation (h)

6. Grape marc spirit

the following shall be deleted:

’— Baselbieter Marc’

’— Grappa del Ticino/Grappa Ticinese’

’— Grappa della Val Calanca’

’— Grappa della Val Bregaglia’

’— Grappa della Val Mesolcina’

’— Grappa della Valle di Poschiavo’

’— Marc d’Auvèrnier’

’— Marc de Dôle du Valais’;

7. Fruit spirit

the following shall be deleted:

’— Aargauer Bure Kirsch’

’— Abricotine du Valais/Walliser Aprikosenwasser’

’— Baselbieterkirsch’

’— Baselbieter Zwetschgenwasser’

’— Bernbieter Birnenbrand’

’— Bernbieter Kirsch’

’— Bernbieter Mirabellen’

’— Bernbieter Zwetschgenwasser’

’— Bérudges de Cornaux’

’— Emmentaler Kirsch’

’— Freiämter Theilersbirnenbranntwein’

’— Freiämter Zwetschgenwasser’

’— Fricktaler Kirsch’

’— Kirsch de la Béroche’

’— Luzerner Birnenträsch’

’— Luzerner Kirsch’

’— Luzerner Theilersbirnenbranntwein’

’— Luzerner Zwetschgenwasser’

’— Mirabelle du Valais’

’— Rigi Kirsch’

’— Seeländer Pflümliwasser’

’— Urschwyzerkirsch’

’— William du Valais/ Walliser Williams’

’— Zuger Kirsch’;

9. Gentian spirit

the following shall be deleted:

’9. Gentian spirit

— Gentiane du Jura’;

11. Juniper flavoured spirit drinks

the following shall be deleted:

”11. Enbärskryddat brännvin
— Genievre du Jura”,

14. Likör

följande skall utgå:

— Bernbieter Griottes Liqueur
— Bernbieter Kirschen Liqueur
— Genépi du Valais”,

15. Övriga spritdrycker

följande skall utgå:

”— Bernbieter Cherry Brandy Liqueur”
”— Bernbieter Kräuterbitter”
”— Eau-de-vie d’herbes du Jura”
”— Gotthard Kräuterbranntwein”
”— Luzerner Chrüter (Kräuterbranntwein)”
”— Vieille lie du Mandement”
”— Walliser Chrüter (Kräuterbranntwein)”

’11. Juniper flavoured spirit drinks
— Genièvre du Jura’;

14. Liqueur

the following shall be deleted:

’— Bernbieter Griottes Liqueur’
’— Bernbieter Kirschen Liqueur’
’— Genépi du Valais’;

15. Spirit drinks

the following shall be deleted:

’— Bernbieter Cherry Brandy Liqueur’
’— Bernbieter Kräuterbitter’
’— Eau-de-vie d’herbes du Jura’
’— Gotthard Kräuterbranntwein’
’— Luzerner Chrüter (Kräuterbranntwein)’
’— Vieille lie du Mandement’
’— Walliser Chrüter (Kräuterbranntwein)’.

III BILAGA III, PRODUKTANSVAR

385 L 0374: Rådets direktiv 85/374/EEG:

— anpassning a) iii) skall utgå,
— anpassning b)
orden ”Schweiz och” skall utgå.

III ANNEX III, PRODUCT LIABILITY

385 L 0374: Council Directive 85/374/EEC:

— adaptation (a)(iii) shall be deleted;
— adaptation (b)
the words ’Switzerland and’ shall be deleted;
and
the word ’their’ shall be replaced by the word
’its’.

IV BILAGA IV, ENERGI

Tilläg 1 och 2

”Schweiz”, inbegripet anteckningarna under
Part och Nät som rör Schweiz, skall utgå.

IV ANNEX IV, ENERGY

Appendices 1 and 2

’Switzerland’, including its entries under En-
tity and Grid, shall be deleted.

V BILAGA V, FRI RÖRLIGHET FÖR AR-
BETSTAGARE

A. Anpassning för detta område
Ordet ”, Schweiz” skall utgå.

B 3. **368 L 0360:** Rådets direktiv
68/360/EEG:

— anpassning e) ii)
”schweiziskt/-a,” skall utgå.

V ANNEX V, FREE MOVEMENT OF
WORKERS

A. Sectoral adaptations

The words ’and Switzerland’ shall be deleted.

B. 3. **368 L 0360:** Council Directive
68/360/EEG:

— adaptation (e)(ii)
’Swiss,’ shall be deleted.

VI BILAGA VI, SOCIAL TRYGGHET

A. Anpassning för detta område

— punkt I
”, Schweiz” skall utgå.

B. 1. Rådets förordning (EEG) nr 1408/71:
— anpassning b)

bestämmelsen skall utgå,
— anpassningarna g), h), i), j), m) och n)
anteckningen ”S. SCHWEIZ”, inklusive be-
stämmelsen, skall utgå,

— anpassningarna k) och l)

VI ANNEX VI, SOCIAL SECURITY

A. Sectoral adaptations

— paragraph I
’and Switzerland’ shall be deleted.

B. 1. Council Regulation (EEC) No 1408/71:
— adaptation (b)

the provision shall be deleted;
— adaptations (g), (h), (i), (j), (m) and (n)
the entry ’S. SWITZERLAND’, including
the provision, shall be deleted;
— adaptations (k) and (l)

rubrikerna och bestämmelserna till de följande texterna skall utgå:

84, 101, 117, 132, 146, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171,

— anpassning o)

punkten "16.", inklusive bestämmelsen skall utgå.

2. Rådets förordning (EEG) nr 574/72:

— anpassningarna a), b), c), d), e), f), g), h) och k)

anteckningen "S.SCHWEIZ", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

20. 383 Y 0017: Beslut nr 117 och

21. 383 Y 1112(02): Beslut nr 118:

— anpassning

anteckningen "Schweiz", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

34. C/281/88/s. 7: Beslut nr 135:

— anpassning a)

anteckningen "s)", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

35. C/64/88/s. 7: Beslut nr 136

— anpassning a)

anteckningen "S. SCHWEIZ", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

C. FÖRFARANDE FÖR EFTA-STATERNAS DELTAGANDE I DEN ADMINISTRATIVA KOMMISSIONEN FÖR SOCIAL TRYGGHET FÖR MIGRERANDE ARBETARE OCH I DEN TILL DENNA KOMMISSION KNUTNA REVISIONSKOMMITTÉN ENLIGT ARTIKEL 101.1 I AVTALET

Ordet "Schweiz," skall utgå.

VII BILAGA VII, ÖMSESIDIGT ERKÄNNANDE AV YRKESBEHÖRIGHET

A. Anpassning för detta område

Ordet ", Schweiz" skall utgå.

B. Kapitel A, Allmänt system

1. 389 L 0048: Rådets direktiv 89/48/EEG:

— undantaget för Schweiz skall utgå.

C. Kapitel B, Juristyrken

2. 377 L 0249: Rådets direktiv 77/249/EEG:

— anpassning

anteckningen "I Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

D. Kapitel C, Medicinsk och paramedicinsk verksamhet

4. 375 L 0362: Rådets direktiv 75/362/EEG:

the headings and provisions of the following entries shall be deleted:

84, 101, 117, 132, 146, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171;

— adaptation (o)

the entry '16.', including the provision, shall be deleted.

2. Council Regulation (EEC) No 574/72:

— adaptations (a), (b), (c), (d), (e), (f), (g), (h) and (k)

the entry 'S. SWITZERLAND', including the provision, shall be deleted.

20. 383 Y 0117: Decision No 117 and

21. 383 Y 1112(02): Decision No 118:

— adaptation

the entry 'Switzerland', including the provision, shall be deleted.

34. C/281/88/p.7: Decision No 135:

— adaptation

the entry '(s)', including the provision, shall be deleted.

35. C/64/88/p.7: Decision No 136:

— adaptation

the entry 'S. Switzerland', including the provision, shall be deleted.

C. MODALITIES FOR THE PARTICIPATION OF EFTA STATES IN THE ADMINISTRATIVE COMMISSION ON SOCIAL SECURITY FOR MIGRANT WORKERS AND IN THE AUDIT BOARD ATTACHED TO THIS COMMISSION IN ACCORDANCE WITH ARTICLE 101(1) OF THE AGREEMENT

The words 'and Switzerland' shall be deleted.

VII ANNEX VII, MUTUAL RECOGNITION OF PROFESSIONAL QUALIFICATIONS

A. Sectoral adaptations

The words 'and Switzerland' shall be deleted.

B. Chapter A, General system

1. 389 L 0048: Council Directive 89/48/EEC: — the derogation for Switzerland shall be deleted.

C. Chapter B, Legal professions

2. 377 L 0249: Council Directive 77/249/EEC:

— adaptation

the entry 'in Switzerland:', including the provision, shall be deleted.

D. Chapter C, Medical and para-medical activities

4. 375 L 0362: Council Directive 75/362/EEC:

- undantaget för Schweiz skall utgå,
- anpassning a)
anteckningen ”s) I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå,
- anpassning b)
anteckningen ”I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå,
- anpassning c)
anteckningen ”Schweiz:”, inklusive bestämmelserna, skall utgå.
- anpassning d)
rubriken ”- Tropikmedicin” samt anteckningen ”Schweiz:”, inklusive bestämmelserna skall utgå.

5. **375 L 0363:** Rådets direktiv 75/363/EEG:

- undantaget för Schweiz skall utgå.

6. **386 L 0457:** Rådets direktiv 86/457/EEG:

- undantaget för Schweiz skall utgå.

8. **377 L 0452:** Rådets direktiv 77/452/EEG:

- undantaget för Schweiz skall utgå,

- anpassning a)
anteckningen ”I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå,
- anpassning b)
anteckningen ”s) I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

9. **377 L 0453:** Rådets direktiv 77/453/EEG:

- undantaget för Schweiz skall utgå.

10. **378 L 0686:** Rådets direktiv 78/686/EEG:

- undantaget för Schweiz skall utgå,

- anpassning a)
anteckningen ”I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå,
- anpassning b)
anteckningen ”s) I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå,
- anpassning c) 1.
anteckningen ”— I Schweiz:” inklusive bestämmelsen, skall utgå.

11. **378 L 0687:** Rådets direktiv 78/687/EEG:

- undantaget för Schweiz skall utgå.

- the derogation for Switzerland shall be deleted;

- adaptation (a)
the entry ’(s) *in Switzerland*:’, including the provision, shall be deleted;

- adaptation (b)
the entry ’*in Switzerland*:’, including the provision, shall be deleted;

- adaptation (c)
the entries ’Switzerland:’, including the provisions, shall be deleted;

- adaptation (d)
the heading ’- *tropical medicine*:’ and the entries ’Switzerland:’, including the provisions, shall be deleted.

5. **375 L 0363:** Council Directive 75/363/EEG:

- the derogation for Switzerland shall be deleted.

6. **386 L 0457:** Council Directive 86/457/EEG:

- the derogation for Switzerland shall be deleted.

8. **377 L 0452:** Council Directive 77/452/EEG:

- the derogation for Switzerland shall be deleted;

- adaptation (a)
the entry ’*in Switzerland*:’, including the provision, shall be deleted;

- adaptation (b)
the entry ’(s) *in Switzerland*:’, including the provision, shall be deleted.

9. **377 L 0453:** Council Directive 77/453/EEG:

- the derogation for Switzerland shall be deleted.

10. **378 L 0686:** Council Directive 78/686/EEG:

- the derogation for Switzerland shall be deleted;

- adaptation (a)
the entry ’*in Switzerland*:’, including the provision, shall be deleted;

- adaptation (b)
the entry ’(s) *in Switzerland*:’, including the provision, shall be deleted;

- adaptation (c) 1.
the entry ’- *in Switzerland*:’ including the provision, shall be deleted.

11. **378 L 0687:** Council Directive 78/687/EEG:

- the derogation for Switzerland shall be deleted.

12. **378 L 1026:** Rådets direktiv 78/1026/EEG:

— anpassning
anteckningen ”s) I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

14. **380 L 0154:** Rådets direktiv 80/154/EEG:

— undantaget för Schweiz skall utgå,

— anpassning a)
anteckningen ”I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå,

— anpassning b)
anteckningen ”s) I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

15. **380 L 0155:** Rådets direktiv 80/155/EEG:

— undantaget för Schweiz skall utgå.

17. **385 L 0433:** Rådets direktiv 85/433/EEG:

— anpassning a)
anteckningen ”s) I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

E. Kapitel D, *Arkitektur*

18. **385 L 0384:** Rådets direktiv 85/384/EEG:

— anpassning a)
anteckningen ”r) I Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

F. Kapitel E, *Handel och agenturverksamhet*

22. **364 L 0224:** Rådets direktiv 64/224/EEG:

— anpassningen
anteckningen ”Schweiz:”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

28. **374 L 0557:** Rådets direktiv 74/557/EEG:

— anpassningen
anteckningen ”— Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

G. Kapitel G, *Tjänster förknippade med transporter*

38. **382 L 0470:** Rådets direktiv 82/470/EEG:

— anpassningen
anteckningen ”Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

H. Kapitel I, *Filmindustrin*

43. **367 L 0043:** Rådets direktiv 67/43/EEG:

— anpassningen
anteckningen ”I Schweiz:”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

12. **378 L 1026:** Council Directive 78/1026/EEC:

— adaptation
the entry ’(s) in Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

14. **380 L 0154:** Council Directive 80/154/EEC:

— the derogation for Switzerland shall be deleted;

— adaptation (a)
the entry ’in Switzerland:’, including the provision, shall be deleted;

— adaptation (b)
the entry ’(s) in Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

15. **380 L 0155:** Council Directive 80/155/EEC:

— the derogation for Switzerland shall be deleted.

17. **385 L 0433:** Council Directive 85/433/EEC:

— adaptation (a)
the entry ’(s) in Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

E. Chapter D, *Architecture*

18. **385 L 0384:** Council Directive 85/384/EEC:

— adaptation (a)
the entry ’(r) in Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

F. Chapter E, *Commerce and intermediaries*

22. **364 L 0224:** Council Directive 64/224/EEC:

— adaptation
the entry ’In Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

28. **374 L 0557:** Council Directive 74/557/EEC:

— adaptation
the entry ’- in Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

G. Chapter G, *Services incidental to transport*

38. **382 L 0470:** Council Directive 82/470/EEC:

— adaptation
the entry ’Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

H. Chapter I, *Other sectors*

43. **367 L 0043:** Council Directive 67/43/EEC:

— adaptation
the entry ’in Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

VIII BILAGA VIII, ETABLERINGSRÄTT

Anpassningar för detta område
Ordet ”, Schweiz” skall utgå.

IX BILAGA IX, FINANSIELLA TJÄNSTER

A. Kapitel I, Försäkringar

2. **373 L 0239:** Rådets första direktiv 73/239/EEG:

- anpassning a)
anteckningen ”g) Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå,
- anpassning b)
anteckningen ”Schweiz:”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

11. **379 L 0267:** Rådets första direktiv 79/267/EEG:

- anpassning b)
anteckningen ”— Schweiz:”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

13. **377 L 0092:** Rådets direktiv 77/92/EEG:

- anpassningarna a) och b)
anteckningen ”i Schweiz:”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

B. Kapitel II, Banker och andra kreditinstitut

21. **386 L 0635:** Rådets direktiv 86/635/EEG:

- anpassningen
orden ”och Schweiz” skall utgå.

C. Kapitel III, Fondbörser och värdepapper

24. **379 L 0279:** Rådets direktiv 79/279/EEG:

- anpassningen
orden ”och Schweiz” skall utgå och
orden ”dessa länder” skall ersättas med ”detta land”.

25. **380 L 0390:** Rådets direktiv 80/390/EEG:

- anpassning b)
orden ”och Schweiz” skall utgå och
orden ”dessa länder” skall ersättas med ”detta land”.

26. **382 L 0121:** Rådets direktiv 82/121/EEG:

- anpassningen
orden ”och Schweiz” skall utgå och

VIII ANNEX VIII, RIGHT OF ESTABLISHMENT

Sectoral adaptations

The words ’and Switzerland’ shall be deleted.

IX ANNEX IX, FINANCIAL SERVICES

A. Chapter I, Insurance

2. **373 L 0239:** First Council Directive 73/239/EEC:

- adaptation (a)
the entry ’(g) In Switzerland’, including the provision, shall be deleted;
- adaptation (b)
the entry ’- in the case of Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

11. **379 L 0267:** First Council Directive 79/267/EEC:

- adaptation (b)
the entry ’- in the case of Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

13. **377 L 0092:** Council Directive 77/92/EEC:

- adaptations (a) and (b)
the entry ’in Switzerland:’, including the provision, shall be deleted.

B. Chapter II, Banks and other credit institutions

21. **386 L 0635:** Council Directive 86/635/EEC:

- adaptation
the words ’and Switzerland’ shall be deleted.

C. Chapter III, Stock exchange and securities

24. **379 L 0279:** Council Directive 79/279/EEC:

- adaptation
the words ’and Switzerland’ shall be deleted;
and
the words ’these countries’ shall be replaced by ’this country’.

25. **380 L 0390:** Council Directive 80/390/EEC:

- adaptation (b)
the words ’and Switzerland’ shall be deleted;
and
the words ’these countries’ shall be replaced by ’this country’.

26. **382 L 0121:** Council Directive 82/121/EEG:

- adaptation
the words ’and Switzerland’ shall be deleted;
and

orden "dessa länder" skall ersättas med "detta land".

27. **388 L 0627**: Rådets direktiv 88/627/EEG:

— anpassningen

"Schweiz" skall utgå.

28. **389 L 0298**: Rådets direktiv 89/298/EEG:

— anpassning b)

"Schweiz" skall utgå.

29. **389 L 0592**: Rådets direktiv 89/592/EEG:

— anpassning a)

"Schweiz" skall utgå.

the words 'these countries' shall be replaced by 'this country'.

27. **388 L 0627**: Council Directive 88/627/EEG:

— adaptation

'Switzerland' shall be deleted.

28. **389 L 0298**: Council Directive 89/298/EEG:

— adaptation (b)

'Switzerland' shall be deleted.

29. **389 L 0592**: Council Directive 89/592/EEG:

— adaptation (a)

'Switzerland' shall be deleted.

X BILAGA XII, FRI RÖRLIGHET FÖR KAPITAL

1. **388 L 0361**: Rådets direktiv 88/361/EEG:

— anpassning d)

den fjärde strecksatsen skall utgå,

femte strecksatsen

orden "och Schweiz" skall utgå.

X ANNEX XII, FREE MOVEMENT OF CAPITAL

1. **388 L 0361**: Council Directive 88/361/EEG:

— adaptation (d)

the fourth indent shall be deleted;

fifth indent

the words 'and Switzerland' shall be deleted.

XI BILAGA XIII, TRANSPORT

A. Anpassning för detta område

— punkt II

den tredje strecksatsen skall utgå.

B. Kapitel I, Inlandstransporter

1. **370 R 1108**: Rådets förordning (EEG) nr 1108/70:

— anpassningen

tillägg A.2 JÄRNVÄG och B. VÄGAR

anteckningarna "Schweiz", inklusive bestämmelserna, skall utgå.

12. **389 R 4060**: Rådets förordning (EEG) nr 4060/89:

— anpassning b):

anteckningen "b)", inklusive bestämmelsen skall utgå.

13. **375 L 0130**: Rådets direktiv 75/130/EEG:

— sista meningen i anpassningen skall utgå.

C. Kapitel II, Vägtransport

14. **385 L 0003**: Rådets direktiv 85/3/EEG:

— andra stycket i anpassningen skall utgå,

— anpassningen, tredje stycket

orden "och Schweiz" skall utgå.

16. **377 L 0143**: Rådets direktiv 77/143/EEG:

XI ANNEX XIII, TRANSPORT

A. Sectoral adaptations

— paragraph II

the fifth indent shall be deleted.

B. Chapter I, Inland transport

1. **370 R 1108**: Council Regulation (EEC) No 1108/70:

— adaptation

additions A.2 RAIL and B. ROAD

the entries 'Switzerland', including the provisions, shall be deleted.

12. **389 R 4060**: Council Regulation (EEC) No 4060/89:

— adaptation (b) shall be deleted.

13. **375 L 0130**: Council Directive 75/130/EEG:

— the last sentence of the adaptation shall be deleted.

C. Chapter II, Road transport

14. **385 L 0003**: Council Directive 85/3/EEG:

— the second paragraph of the adaptation shall be deleted;

— adaptation, third paragraph

the words 'and Switzerland' shall be deleted.

16. **377 L 0143**: Council Directive 77/143/EEG:

— anpassningen och den mening som står omedelbart före skall utgå.

20. **385 R 3820:** Rådets förordning (EEG) nr 3820/85 och

21. **385 R 3821:** Rådets förordning (EEG) nr 3821/85:

— anpassning b) skall utgå.

22. **376 L 0914:** Rådets direktiv 76/914/EEG:

— anpassningen och den mening som står omedelbart före skall utgå.

23. **388 L 0599:** Rådets direktiv 88/599/EEG:

— anpassningen

orden ”och Schweiz” skall utgå.

25. **362 L 2005:** Rådets första direktiv:

— anpassning b)

orden ”och Schweiz” skall utgå.

26. **376 R 3164:** Rådets förordning (EEG) nr 3164/76:

— anpassning b)

orden ”och Schweiz” skall utgå.

28. **374 L 0561:** Rådets direktiv 74/561/EEG:

— anpassningen och den mening som står omedelbart före skall utgå.

34. **372 R 1172:** Kommissionens förordning (EEG) nr 1172/72:

— anpassning

”Schweiz (CH),” skall utgå.

D. *Kapitel IV, Transport på inre vattenvägar*

46. **387 L 0540:** Rådets direktiv 87/540/EEG:

— anpassningen

följande skall utgå:

”Schweiz skall genomföra bestämmelserna i direktivet senast den 1 januari 1995.”

47. **382 L 0714:** Rådets direktiv 82/714/EEG:

— anpassningen

KAPITEL II

Zon 3

anteckningen ”Schweiz”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

E. *Kapitel VI, Civil luftfart*

62. **390 R 2343:** Rådets förordning (EEG) nr 2343/90:

— anpassningen

anteckningen ”Schweiz:”, inklusive bestämmelsen, skall utgå.

— the adaptation and the immediately preceding sentence shall be deleted.

20. **385 R 3820:** Council Regulation (EEC) No 3820/85

and

21. **385 R 3821:** Council Regulation (EEC) No 3821/85:

— adaptation (b) shall be deleted.

22. **376 L 0914:** Council Directive 76/914/EEC:

— the adaptation and the immediately preceding sentence shall be deleted.

23. **388 L 0599:** Council Directive 88/599/EEC:

— adaptation

the words ’and Switzerland’ shall be deleted.

25. **362 L 2005:** First Council Directive:

— adaptation (b)

the words ’and Switzerland’ shall be deleted.

26. **376 R 3164:** Council Regulation (EEC) No 3164/76:

— adaptation (b)

the words ’and Switzerland’ shall be deleted.

28. **374 L 0561:** Council Directive 74/561/EEC:

— the adaptation and the immediately preceding sentence shall be deleted.

34. **372 R 1172:** Commission Regulation (EEC) No 1172/72:

— adaptation

’Switzerland (CH),’ shall be deleted.

D. *Chapter IV, Transport by inland waterway*

46. **387 L 0540:** Council Directive 87/540/EEC:

— adaptation

the following shall be deleted:

’Switzerland shall implement the Directive at the latest on 1 January 1995.’

47. **382 L 0714:** Council Directive 82/714/EEC:

— adaptation

CHAPTER II

Zone 3

the entry ’Switzerland’, including the provision, shall be deleted.

E. *Chapter VI, Civil Aviation*

62. **390 R 2343:** Council Regulation (EEC) No 2343/90:

— adaptation

the entry ’SWITZERLAND:’, including the provision, shall be deleted.

XII BILAGA XVI, OFFENTLIG UPPHANDLING

1. **371 L 0304:** Rådets direktiv 71/304/EEG:

— anpassning b)
andra stycket skall utgå,
tredje stycket
ordet "övergångsperioderna" skall ersättas med ordet "övergångsperioden" och orden "dessa länder" skall ersättas med "Liechtenstein".

2. **371 L 0305:** Rådets direktiv 71/305/EEG:

— anpassning a)
det andra stycket skall utgå,
tredje stycket
ordet "övergångsperioderna" skall ersättas med ordet "övergångsperioden" och orden "dessa länder" skall ersättas med "Liechtenstein",

— anpassning c)
orden "och Schweiz" skall utgå,
den tredje strecksatsen skall utgå,
— anpassning e)
anteckningen "för Schweiz," inklusive bestämmelsen, skall utgå.

3. **377 L 0062:** Rådets direktiv 77/62/EEG:

— anpassning a)
det andra stycket skall utgå,
tredje stycket
ordet "övergångsperioderna" skall ersättas med ordet "övergångsperioden" och orden "dessa länder" skall ersättas med "Liechtenstein",

— anpassning c)
orden "och Schweiz" skall utgå,
den tredje strecksatsen skall utgå,
— anpassning h)
anteckningen "för Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

4. **390 L 0531:** Rådets direktiv 90/531/EEG:

— anpassning a)
det andra stycket skall utgå,
tredje stycket
ordet "övergångsperioderna" skall ersättas med ordet "övergångsperioden" och orden "dessa länder" skall ersättas med "Liechtenstein",

— anpassning e)
orden "och Schweiz" skall utgå, orden "Finland, Liechtenstein" skall ersättas med orden "Finland och Liechtenstein",

XII ANNEX XVI, PROCUREMENT

1. **371 L 0304:** Council Directive 71/304/EEC:

— adaptation (b)
the second subparagraph shall be deleted;
third subparagraph
the words 'these transition periods' shall be replaced by the words 'this transition period' and the words 'these States' shall be replaced by 'Liechtenstein'.

2. **371 L 0305:** Council Directive 71/305/EEC:

— adaptation (a)
the second subparagraph shall be deleted;
third subparagraph
the words 'these transition periods' shall be replaced by the words 'this transition period' and the words 'these States' shall be replaced by 'Liechtenstein';

— adaptation (c)
the words 'and Switzerland' shall be deleted;
the third indent shall be deleted;

— adaptation (e)
the entry 'in Switzerland,' including the provision, shall be deleted.

3. **377 L 0062:** Council Directive 77/62/EEC:

— adaptation (a)
the second subparagraph shall be deleted;
third subparagraph
the words 'these transition periods' shall be replaced by the words 'this transition period' and the words 'these States' shall be replaced by 'Liechtenstein';

— adaptation (c)
the words 'and Switzerland' shall be deleted;
the third indent shall be deleted;

— adaptation (h)
the entry 'in Switzerland,' including the provision, shall be deleted.

4. **390 L 0531:** Council Directive 90/531/EEC:

— adaptation (a)
the second subparagraph shall be deleted;
third subparagraph
the words 'these transition periods' shall be replaced by the words 'this transition period' and the words 'these States' shall be replaced by 'Liechtenstein';

— adaptation (e)
the words 'and Switzerland' shall be deleted;

den tredje strecksatsen skall utgå.

5. **389 L 0665:** Rådets direktiv 89/665/EEG och

6. **371 R 1182:** Förordning (EEG/Euratom) nr 1182 av den 3 juni 1971,

— anpassning a)

det andra stycket skall utgå,
tredje stycket

ordet "övergångsperioderna" skall ersättas med ordet "övergångsperioden" och orden "dessa länder" skall ersättas med "Liechtenstein".

Tillägg 1 och 3:

— anteckningen "VII. SCHWEIZ:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

Tillägg 2 och 4—13:

— anteckningen "SCHWEIZ", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

XIII BILAGA XVIII, HÄLSA OCH SÄKERHET I ARBETET, ARBETSRÄTT SAMT LIKA BEHANDLING FÖR KVINNOR OCH MÄN

18. **376 L 0207:** Rådets direktiv 76/207/EEG:

— anpassningen

orden "Schweiz och" skall utgå,

24. **380 L 0987:** Rådets direktiv 80/987/EEG:

— anpassning b)

anteckningen "F. SCHWEIZ", inklusive inklusive bestämmelsen, skall utgå.

XIV BILAGA XIX, KONSUMENTSKYDD

Anpassning för detta område

Ordet ", Schweiz" skall utgå.

XV BILAGA XX, MILJÖ

A. Anpassning för detta område

Ordet ", Schweiz" skall utgå.

B. Kapitel III, Luft

19. **388 L 0609:** Rådets direktiv 88/609/EEG:

— anpassning b) och c)

anteckningen "Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

C. Kapitel V, Avfall

31. **384 L 0631:** Rådets direktiv 84/631/EEG:

the third indent shall be deleted.

5. **389 L 0665:** Council Directive 89/665/EEC and

6. **371 R 1182:** Regulation (EEC/Euratom) No 1182 of 3 June 1971:

— adaptation (a)

the second subparagraph shall be deleted;
third subparagraph

the words 'these transition periods' shall be replaced by the words 'this transition period' and the words 'these States' shall be replaced by 'Liechtenstein'.

Appendices 1 and 3:

— the entry 'VII. In SWITZERLAND:', including the provision, shall be deleted.

Appendices 2 and 4 to 13:

— the entry 'SWITZERLAND', including the provision, shall be deleted.

XIII ANNEX XVIII, HEALTH AND SAFETY AT WORK, LABOUR LAW AND EQUAL TREATMENT FOR MEN AND WOMEN

18. **376 L 0207:** Council Directive 76/207/EEC:

— adaptation

the words 'Switzerland and' shall be deleted;
and

the word 'them' shall be replaced by 'it'.

24. **380 L 0987:** Council Directive 80/987/EEC:

— adaptation (b)

the entry 'F. SWITZERLAND', including the provision, shall be deleted.

XIV ANNEX XIX, CONSUMER PROTECTION

Sectoral adaptations

The words 'and Switzerland' shall be deleted.

XV ANNEX XX, ENVIRONMENT

A. Sectoral adaptation

The words 'and Switzerland' shall be deleted.

B. Chapter III, Air

19. **388 L 0609:** Council Directive 88/609/EEC:

— adaptations (b) and (c)

the entry 'Switzerland:', including the provision, shall be deleted.

C. Chapter V, Waste

31. **384 L 0631:** Council Directive 84/631/EEC:

— anpassning b)
orden ”, CH för Schweiz” skall utgå.

XVI BILAGA XXI, STATISTIK

A. Anpassning för detta område

— punkt 1

Ordet ”Schweiz,” skall utgå.

B. Industristatistik

1. **364 L 0475:** Rådets direktiv 64/475/EEG:

— anpassning b)
bestämmelsen skall utgå,
— anpassning d) och e)
ordet ”, Schweiz,” skall utgå.

2. **372 L 0211:** Rådets direktiv 72/211/EEG:

— anpassning c)
bestämmelsen skall utgå.

3. **372 L 0221:** Rådets direktiv 72/221/EEG:

— anpassning b)
bestämmelsen skall utgå.
— anpassning d)
ordet ”Schweiz,” skall utgå,
— anpassning e)
orden ”Schweiz och” skall utgå.

4. **378 L 0166:** Rådets direktiv 78/166/EEG:

— anpassning e)
ordet ”Schweiz,” skall utgå.

C. Transportstatistik

5. **378 L 0546:** Rådets direktiv 78/546/EEG:

— anpassning a)
bestämmelsen skall utgå,
— anpassning b)
orden ”Schweiz och” och ”Schweiz/Suisse/Svizzera och” skall utgå,
— anpassning c)
orden ”Schweiz och” skall utgå i den andra ländergruppen, och
”Schweiz” skall skjutas in före ”Bulgarien” i den tredje ländergruppen,

— anpassning g)
ordet ”Schweiz,” skall utgå,
— anpassning h)
bestämmelsen skall utgå.

6. **380 L 1119:** Rådets direktiv 80/1119/EEG:

— anpassning a)

— adaptation (b)
the words 'and CH for Switzerland' shall be deleted.

XVI ANNEX XXI, STATISTICS

A. Sectoral adaptations

— paragraph 1

the words 'and Switzerland' shall be deleted.

B. Industrial statistics

1. **364 L 0475:** Council Directive 64/475/EEG:

— adaptation (b)
the provision shall be deleted;
— adaptations (d) and (e)
the words 'and Switzerland' shall be deleted.

2. **372 L 0211:** Council Directive 72/211/EEG:

— adaptation (c)
the provision shall be deleted.

3. **372 L 0221:** Council Directive 72/221/EEG:

— adaptation (b)
the provision shall be deleted.
— adaptation (d)
the words 'and Switzerland' shall be deleted;
— adaptation (e)
the words 'Switzerland and Liechtenstein are' shall be replaced by the words 'Liechtenstein is'.

4. **378 L 0166:** Council Directive 78/166/EEG:

— adaptation (e)
the words 'and Switzerland' shall be deleted.

C. Transport statistics

5. **378 L 0546:** Council Directive 78/546/EEG:

— adaptation (a)
the provision shall be deleted;
— adaptation (b)
the words 'Switzerland and' and 'Schweiz/Suisse/Svizzera and' shall be deleted;

— adaptation (c)
the words 'Switzerland and' shall be deleted in the second group of countries; and
'Switzerland' shall be inserted before 'Bulgaria' in the third group of countries;

— adaptation (g)
the words 'and Switzerland' shall be deleted;
— adaptation (h)
the provision shall be deleted.

6. **380 L 1119:** Council Directive 80/1119/EEG:

— adaptation (a)

orden "Schweiz och Liechtenstein" och "Schweiz/Suisse/Svizzera och Liechtenstein" skall utgå,

— anpassning b)

rubriken "II. EFTA-stater" skall ersättas med "II. EFTA-EES-stater",

orden "18. Schweiz och Liechtenstein" skall utgå,

"18. Schweiz" skall skjutas in omedelbart under rubriken "III. Länder som inte tillhör EES",

— anpassning d)

orden "EFTA-länder" skall ersättas med "EFTA-EES-länder".

7. **380 L 1177**: Rådets direktiv 80/1177/EEG:

— anpassning a)

förkortningarna "SBB/CFF/FFS" och "BLS", inklusive de fullständiga namnen, skall utgå,

— anpassning b)

orden "Schweiz/Suisse/ Svizzera" skall utgå,

— anpassning c)

"17. Schweiz" skall utgå under rubriken "II. EFTA-stater" och skjutas in omedelbart under rubriken "B. Länder som inte tillhör EES",

rubriken "II. EFTA-stater" skall ersättas med "II. EFTA-EES-stater",

D. *Statistik över utrikeshandel och handeln inom gemenskapen*

8. **375 R 1736**: Rådets förordning (EEG) nr 1736/75:

— anpassning b), punkt 3

följande skall utgå

"Schweiz och Liechtenstein skall tillsammans utgöra ett statistiskt territorium.",

— anpassning h)

bestämmelsen skall utgå.

9. **377 R 0546**: Kommissionens förordning (EEG) nr 546/77:

— anpassning a) och b)

anteckningen "Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

16. **388 R 0455**: Kommissionens förordning (EEG) nr 455/88:

— anpassning

orden "för Schweiz: CHF 1000" skall utgå.

E. *Befolkningsstatistik och socialstatistik*

18. **376 R 0311**: Rådets förordning (EEG) nr 311/76:

— anpassning a)

the words 'Switzerland and Liechtenstein' and 'Schweiz/Suisse/Svizzera and Liechtenstein' shall be deleted;

— adaptation (b)

the heading 'II. EFTA States' shall be replaced by 'II. EFTA EEA States';

the words '18. Switzerland and Liechtenstein' shall be deleted;

'18. Switzerland' shall be inserted immediately below the heading 'III. Non-EEA European Countries';

— adaptation (d)

the words 'EFTA countries' shall be replaced by 'EFTA EEA countries'.

7. **380 L 1177**: Council Directive 80/1177/EEC:

— adaptation (a)

the abbreviations 'SBB/CFF/FFS' and 'BLS', including the full names, shall be deleted;

— adaptation (b)

the words 'Switzerland Schweiz/Suisse/Svizzera' shall be deleted;

— adaptation (c)

'17. Switzerland' shall be deleted under the heading 'II. EFTA States' and be inserted immediately below the heading 'B. Non-EEA countries';

the heading 'II. EFTA States' shall be replaced by 'II. EFTA EEA States';

D. *Foreign and Community internal trade statistics*

8. **375 R 1736**: Regulation (EEC) No 1736/75:

— adaptation (b), paragraph 3

the following shall be deleted

'Switzerland and Liechtenstein together form one single statistical territory.';

— adaptation (h)

the provision shall be deleted.

9. **377 R 0546**: Commission Regulation (EEC) No 546/77:

— adaptations (a) and (b)

the entry 'Switzerland:', including the provision, shall be deleted.

16. **388 R 0455**: Commission Regulation (EEC) No 455/88:

— adaptation

the words 'for Switzerland: SFrs 1 000' shall be deleted.

E. *Demographical and social statistics*

18. **376 R 0311**: Council Regulation (EEC) No 311/76:

— adaptation (a)

ordet ”, Schweiz” skall utgå.
 F. *Nationalräkenskaper — BNI*
 19. **389 L 0130**: Rådets direktiv 89/130/EEG Euratom:
 — anpassning b)
 ordet ”Schweiz,” skall utgå.
 G. *Näringsgrensindelningar*
 20. **390 R 3037**: Rådets förordning (EEG) nr 3037/90:
 — anpassningen
 ordet ”Schweiz,” skall utgå.
 H. *Jordbruksstatistik*
 21. **372 L 0280**: Rådets direktiv 72/280/EEG:
 — anpassning b)
 ”Schweiz — ” skall utgå,
 — anpassning c), e) och f)
 ordet ”, Schweiz” skall utgå.
 22. **372 D 0356**: Kommissionens beslut 72/356/EEG:
 — anpassning a)
 orden ”Schweiz: Endast en region” skall utgå,
 — anpassning b)
 ordet ”, Schweiz” skall utgå.
 23. **388 R 0571**: Rådets förordning (EEG) nr 571/88:
 — anpassning e)
 anteckningarna B.04, E, J.17
 ordet ”, Schweiz” skall utgå,
 — anpassning f)
 bestämmelsen skall utgå,
 — anpassning g) och h)
 ordet ”, Schweiz” och orden ”och Schweiz” skall utgå.
 24. **390 R 0837**: Rådets förordning (EEG) nr 837/90:
 — anpassning b)
 ”Schweiz -” skall utgå,
 — anpassning d)
 ordet ”Schweiz,” skall utgå.
 I. *Fiskestatistik*
 25. **391 R 1382**: Rådets förordning (EEG) nr 1382/91:
 — anpassning a)
 rubriken ”EFTA” skall ersättas med ”EFTA-EES-staterna”.
 J. *Energistatistik*
 26. **390 L 0377**: Rådets direktiv 90/377/EEG:
 — anpassning a), b) och d)
 ordet ”, Schweiz” skall utgå.

the words 'and Switzerland' shall be deleted.
 F. *National accounts — GDP*
 19. **389 L 0130**: Council Directive 89/130/EEC/Euratom:
 — adaptation (b)
 the words 'and Switzerland' shall be deleted.
 G. *Nomenclatures*
 20. **390 R 3037**: Council Regulation (EEC) No 3037/90:
 — adaptation
 the words 'and Switzerland' shall be deleted.
 H. *Agricultural statistics*
 21. **372 L 0280**: Council Directive 72/280/EEC:
 — adaptation (b)
 'Switzerland: -' shall be deleted;
 — adaptations (c), (e) and (f)
 the words 'and Switzerland' shall be deleted.
 22. **372 D 0356**: Commission Decision 72/356/EEC:
 — adaptation (a)
 the words 'Switzerland: One region only' shall be deleted;
 — adaptation (b)
 the words 'and Switzerland' shall be deleted.
 23. **388 R 0571**: Council Regulation (EEC) No 571/88:
 — adaptation (e)
 entries B.04, E, J.17
 the words 'and Switzerland' shall be deleted;
 — adaptation (f)
 the provision shall be deleted;
 — adaptations (g) and (h)
 the words 'and Switzerland' shall be deleted.
 24. **390 R 0837**: Council Regulation (EEC) No 837/90:
 — adaptation (b)
 'Switzerland: -' shall be deleted;
 — adaptation (d)
 the words 'and Switzerland' shall be deleted.
 I. *Fishery statistics*
 25. **391 R 1382**: Council Regulation (EEC) No 1382/91:
 — adaptation (a)
 the heading 'EFTA' shall be replaced by 'EFTA EEA States'.
 J. *Energy statistics*
 26. **390 L 0377**: Council Directive 90/377/EEC:
 — adaptations (a), (b) and (d)
 the words 'and Switzerland' shall be deleted.

XVII BILAGA XXII, BOLAGSRÄTT

A. Övergångstider

Orden "Schweiz och" skall utgå.

B. 1. **368 L 0151**: Rådets första direktiv 68/151/EEG:

— anpassningen
anteckningen "— i Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

2. **377 L 0091**: Rådets andra direktiv 77/91/EEG:

— anpassning a)
anteckningen "— i Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

3. **378 L 0855**: Rådets tredje direktiv 78/855/EEG:

— anpassning a)
anteckningen "— i Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

4. **378 L 0660**: Rådets fjärde direktiv 78/660/EEG:

— anpassning a)
anteckningen "— i Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

6. **383 L 0349**: Rådets sjunde direktiv 83/349/EEG:

— anpassningen
anteckningen "(s) i Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

9. **389 L 0667**: Rådets tolfte direktiv 89/667/EEG:

— anpassningen
anteckningen "— i Schweiz:", inklusive bestämmelsen, skall utgå.

XVII ANNEX XXII, COMPANY LAW

A. Transition Periods

The words 'Switzerland and' shall be deleted.

B. 1. **368 L 0151**: First Council Directive 68/151/EEG:

— adaptation
the entry '- *In Switzerland*:', including the provision, shall be deleted.

2. **377 L 0091**: Second Council Directive 77/91/EEG:

— adaptation (a)
the entry '- *in Switzerland*:', including the provision, shall be deleted.

3. **378 L 0855**: Third Council Directive 78/855/EEG:

— adaptation (a)
the entry '- *Switzerland*:', including the provision, shall be deleted.

4. **378 L 0660**: Fourth Council Directive 78/660/EEG:

— adaptation (a)
the entry '- *in Switzerland*:', including the provision, shall be deleted.

6. **383 L 0349**: Seventh Council Directive 83/349/EEG:

— adaptation
the entry '(s) *in Switzerland*:', including the provision, shall be deleted.

9. **389 L 0667**: Twelfth Council Directive 89/667/EEG:

— adaptation
the entry '- *in Switzerland*:', including the provision, shall be deleted.

SLUTAKT

De befullmäktigade ombuden för:
EUROPEISKA EKONOMISKA GEMENSKAPEN,
EUROPEISKA KOL- OCH STÅLGE-
MENSKAPEN,
nedan benämnda "gemenskapen", och för:

KONUNGARIKET BELGIEN,
KONUNGARIKET DANMARK,
FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

HELLENSKA REPUBLIKEN,
KONUNGARIKET SPANIEN,
FRANSKA REPUBLIKEN,
IRLAND,
ITALIENSKA REPUBLIKEN,
STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

PORTUGISISKA REPUBLIKEN,
FÖRENADE KONUNGARIKET STOR-
BRITANNIEN OCH NORDIRLAND
som är avtalslutande parter i Fördraget om
upprättandet av EUROPEISKA EKONOMISKA
GEMENSKAPEN och Fördraget om upprättandet
av EUROPEISKA KOL- OCH STÅL-
GEMENSKAPEN,
nedan benämnda "EG-medlemsstaterna",

och
de befullmäktigade ombuden för:
REPUBLIKEN FINLAND,
REPUBLIKEN ISLAND,
FURSTENDÖMET LIECHTENSTEIN,

KONUNGARIKET NORGE,
KONUNGARIKET SVERIGE,
REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,
nedan benämnda "EFTA-staterna",
har vid ett möte i Bryssel idag den 17 mars
1993 för att underteckna protokollet med
justeringar av avtalet om Europeiska ekono-

FINAL ACT

The plenipotentiaries of:
THE EUROPEAN ECONOMIC COM-
MUNITY,
THE EUROPEAN COAL AND STEEL
COMMUNITY,
hereinafter referred to as "the Community",
and of:
THE KINGDOM OF BELGIUM,
THE KINGDOM OF DENMARK,
THE FEDERAL REPUBLIC OF GERMA-
NY,
THE HELLENIC REPUBLIC,
THE KINGDOM OF SPAIN,
THE FRENCH REPUBLIC,
IRELAND,
THE ITALIAN REPUBLIC,
THE GRAND DUCHY OF LUXEM-
BOURG,
THE KINGDOM OF THE NETHER-
LANDS,
THE PORTUGUESE REPUBLIC,
THE UNITED KINGDOM OF GREAT
BRITAIN AND NORTHERN IRELAND,
Contracting Parties to the Treaty estab-
lishing the EUROPEAN ECONOMIC COM-
MUNITY and the Treaty establishing the
EUROPEAN COAL AND STEEL COM-
MUNITY,

hereinafter referred to as "the EC Member
States",

and
the plenipotentiaries of:
THE REPUBLIC OF AUSTRIA,
THE REPUBLIC OF FINLAND,
THE REPUBLIC OF ICELAND,
THE PRINCIPALITY OF LIECHTEN-
STEIN,
THE KINGDOM OF NORWAY,
THE KINGDOM OF SWEDEN,
hereinafter referred to as "the EFTA States",
meeting at Brussels, this seventeenth day of
March in the year one thousand nine hundred
and ninety-three for the signature of the Pro-

miska samarbetsområdet, godkänt följande handlingar:

I. Protokollet med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

II. Bilagan enligt artikel 20 i protokollet med justeringar av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, som bifogats det protokollet.

De befullmäktigade ombuden för gemenskapen och för EG-medlemsstaterna och de befullmäktigade ombuden för EFTA-staterna har godkänt den gemensamma förklaring som bifogats denna slutakt.

Vidare har de befullmäktigade ombuden för gemenskapen och för EG-medlemsstaterna och de befullmäktigade ombuden för EFTA-staterna godkänt de överenskomna protokollsanteckningar som bifogats denna slutakt och som är av bindande karaktär.

De befullmäktigade ombuden för gemenskapen och för EG-medlemsstaterna och de befullmäktigade ombuden för EFTA-staterna har beaktat Frankrikes regerings förklaring som bifogats denna slutakt.

De befullmäktigade ombuden för gemenskapen och för EG-medlemsstaterna och de befullmäktigade ombuden för EFTA-staterna har beaktat att hänvisningarna till Schweiz som finns i följande gemensamma förklaringar förtecknade i och bifogade den slutakt som undertecknades i Oporto den 2 maj 1992 har upphört att gälla:

3. Gemensam förklaring om en övergångsperiod för utfärdande eller upprättande av dokument som gäller ursprungsbevis

och

8. Gemensam förklaring om godstransporter på väg.

De befullmäktigade ombuden för gemenskapen och för EG-medlemsstaterna och de befullmäktigade ombuden för EFTA-staterna har beaktat att följande avtal fastställda i de överenskomna protokollsanteckningar från förhandlingarna och som bifogats slutakten som undertecknades i Oporto den 2 maj 1992 har upphört att gälla:

— I fråga om protokoll 16 och bilaga VI.

— I fråga om bilaga VII (om ingenjörer som tillhör Stiftelsen för det schweiziska registret över ingenjörer).

De har enats om att i den överenskomna protokollsanteckningen ”i fråga om protokoll 47” skall orden ”gemenskapen och Schweiz och” utgå.

Protocol Adjusting the Agreement on the European Economic Area, have adopted the following texts:

I. the Protocol Adjusting the Agreement on the European Economic Area ;

II. the Annex provided for in Article 20 of the Protocol Adjusting the Agreement on the European Economic Area, which is annexed to that Protocol.

The plenipotentiaries of the Community and of the EC Member States and the plenipotentiaries of the EFTA States have adopted the joint declaration annexed to this Final Act.

Further, the plenipotentiaries of the Community and of the EC Member States and the plenipotentiaries of the EFTA States have adopted the Agreed Minutes which are annexed to this Final Act and which have a binding character.

The plenipotentiaries of the Community and of the EC Member States and the plenipotentiaries of the EFTA States have taken note of the declaration of the Government of France annexed to this Final Act.

The plenipotentiaries of the Community and of the EC Member States and the plenipotentiaries of the EFTA States have taken note that the references to Switzerland contained in the following joint declarations listed in and annexed to the Final Act signed in Oporto on 2 May 1992 have lapsed:

3. Joint Declaration on a transitional period concerning the issuing of making out of documents relating to the proof of origin

and

8. Joint Declaration on transport of goods by road.

The plenipotentiaries of the Community and of the EC Member States and the plenipotentiaries of the EFTA States have taken note that the following agreements laid down in the Agreed Minutes of the negotiations annexed to the Final Act signed in Oporto on 2 May 1992, have lapsed:

— Ad Protocol 16 and Annex VI,

— Ad Annex VII (concerning engineers of the Foundation of the Swiss Register of Engineers).

They have agreed that in the Agreed Minute ”Ad Protocol 47” the words ’the Community and Switzerland and’ shall be deleted.

Slutligen har de befullmäktigade ombuden för gemenskapen och för EG-medlemsstaterna och de befullmäktigade ombuden för EFTA-staterna i fråga om de förklaringar som förtecknats i och bifogats slutakten som under-tecknades i Oporto den 2 maj 1992 beaktat att:

I. följande förklaringar har upphört att gälla:
10. Förklaring av Schweiz regering om skyddsåtgärder.

11. Förklaring av Europeiska gemenskapen.

12. Förklaring av Schweiz regering om införandet av högskolestudier i arkitektur vid högre tekniska utbildningsanstalter.

16. Förklaring av Schweiz regering om tillämpning av skyddsklausulen i samband med kapitalrörelser.

17. Förklaring av Europeiska gemenskapen.

34. Förklaring av Schweiz regering om tullar av fiskal karaktär.

36. Förklaring av Schweiz regering om avtalet mellan EEG och schweiziska edsförbundet om varutransporter på landsväg och med tåg.

II. i följande förklaringar har förklaringen av Schweiz regering eller förklaringen av Europeiska gemenskapen angående Schweiz upphört att gälla:

2. Förklaring av Liechtensteins och Schweiz regeringar om alkoholmonopol.

13. Förklaring av Österrikes och Schweiz regeringar om audiovisuella tjänster.

14. Förklaring av Liechtensteins och Schweiz regeringar om administrativt bistånd.

15. Förklaring av Europeiska gemenskapen.

33. Förklaring av Europeiska gemenskapen samt Finlands, Liechtensteins, Schweiz, Sveriges och Österrikes regeringar om produkter av val.

35. Förklaring av Europeiska gemenskapen om bilaterala avtal.

Finally, the plenipotentiaries of the Community and of the EC Member States and the plenipotentiaries of the EFTA States have taken note with regard to the declarations listed in and annexed to the Final Act signed in Oporto on 2 May 1992 that:

I. the following declarations have lapsed:

10. Declaration by the Government of Switzerland on safeguard measures;

11. Declaration by the European Community;

12. Declaration by the Government of Switzerland on the introduction of post-diploma studies in architecture at the higher technical colleges;

16. Declaration by the Government of Switzerland on the use of the safeguard clause in connection with capital movements;

17. Declaration by the European Community;

34. Declaration by the Government of Switzerland concerning customs duties of a fiscal nature;

36. Declaration by the Government of Switzerland on the Agreement between the EEC and the Swiss Confederation on the carriage of goods by road and rail;

II. in the following declarations the declaration made by the Government of Switzerland or the declaration made by the European Community with reference to Switzerland have lapsed:

2. Declaration by the Governments of Liechtenstein and Switzerland on alcohol monopolies;

13. Declaration by the Governments of Austria and Switzerland on audio-visual services;

14. Declaration by the Governments of Liechtenstein and Switzerland on administrative assistance;

15. Declaration by the European Community;

33. Declaration by the European Community and the Governments of Austria, Finland, Liechtenstein, Sweden and Switzerland on whale products;

35. Declaration by the European Community on bilateral agreements.

(Underskrifter)

(Signatures)

GEMENSAM FÖRKLARING

1. EES-avtalets avtalsslutande parter, som fullt ut respekterar utgången av den schweiziska folkomröstningen den 6 december 1992, beklagar att EES, till följd av att Schweiz inte deltar, inte kunde förverkligas mellan de ursprungligen förutsedda avtalsslutande parterna.

2. EES-avtalets avtalsslutande parter har beaktat att de schweiziska myndigheterna har hållit möjligheten öppen för ett framtida deltagande i EES. De kommer att välkomna ett schweiziskt deltagande i EES och de kommer vara beredda att inleda förhandlingar om Schweiz inger en ansökan i enlighet med artikel 128 i EES-avtalet såsom det ändrats genom protokollet med justeringar av EES-avtalet.

3. Ett senare deltagande av Schweiz i EES bör vara grundat på både de resultat som framgår av det ursprungliga EES-avtalet samt av de bilaterala avtal som det samtidigt förhandlats om och ändringar som senare kan ha gjorts i dessa avtal.

JOINT DECLARATION

1. Whilst fully respecting the outcome of the Swiss referendum of 6 December 1992, the Contracting Parties to the EEA Agreement regret that as a consequence of Swiss non-participation the EEA could not be realised among the Contracting Parties initially foreseen.

2. The Contracting Parties to the EEA Agreement have taken note that the Swiss authorities have kept open the option of future EEA participation. They will welcome Swiss participation in the EEA and will be ready to enter into negotiations if Switzerland submits an application according to Article 128 of the EEA Agreement as modified by the Protocol Adjusting the EEA Agreement.

3. Later participation of Switzerland in the EEA should be based on the results laid down in the original EEA Agreement and bilateral agreements negotiated at the same time as well as on possible subsequent changes in those agreements.

ÖVERENSKOMNA PROTOKOLLS- ANTECKNINGAR

De avtalsslutande parterna har enats om följande:

I fråga om artikel 15:

Den speciella tidpunkten för ikraftträdandet av de i artikel 15 avsedda bestämmelserna beror på budgettekniska svårigheter och skall inte inverka på bilateralt eller multilateralt samarbete inom de berörda områdena och inte heller inverka på det samarbete som avses i artikel 85 i EES-avtalet.

I syfte att säkerställa det regelrätta ikraftträdandet av de bestämmelser som avses i artikel 15, får EFTA-staternas experter under perioden fram till den 1 januari 1994 provisoriskt delta i de kommittéer som bistår EG-kommissionen med genomförande och utveckling av gemenskapens verksamheter inom de områden som omfattas av dessa bestämmelser.

Varje EFTA-stat skall stå för sina egna kostnader för detta deltagande.

I fråga om artikel 20:

Bilaga IV (Energi)

8. **390 L 0547:** Rådets direktiv 90/547/EEG och

9. **391 L 0296:** Rådets direktiv 91/296/EEG vad gäller termen "handeln inom EFTA" avser ordet "EFTA" de EFTA-stater beträffande vilka EES-avtalet har trätt i kraft,

Bilaga XIV (Konkurrens)

1. **389 R 4064:** Rådets förordning (EEG) nr 4064/89

vad gäller termerna "EFTA-dimension" i anpassning a), b) och h), "omsättningen inom EFTA i dess helhet" i anpassningarna b) och j) samt "EFTA-invånare" i anpassning j) avser ordet "EFTA" de EFTA-stater beträffande vilka EES-avtalet har trätt i kraft.

AGREED MINUTES

The Contracting Parties agreed that:

Ad Article 15:

the specific date of the entry into force of the provisions referred to in Article 15 is due to budgetary technical difficulties and shall be without prejudice to any bilateral or multilateral cooperation in the fields concerned and shall further not affect any cooperation referred to in Article 85 of the EEA Agreement.

In order to ensure the orderly entry into force of the provisions referred to in Article 15, the experts of the EFTA States may, during the period up to 1 January 1994, participate provisionally in the committees which assist the EC Commission in the management or development of Community activities in the fields covered by those provisions.

Each EFTA State shall bear its own costs incurred by this participation.

Ad Article 20:

Annex IV (Energy)

8. **390 L 0547:** Council Directive 90/547/EEC and

9. **391 L 0296:** Council Directive 91/296/EEC as regards the term "intra-EFTA trade", the word "EFTA" refers to those EFTA States for which the EEA Agreement has entered into force;

Annex XIV (Competition)

1. **389 R 4064:** Council Regulation (EEC) No 4064/89

as regards the terms "EFTA dimension" in adaptations (a), (b) and (h), "EFTA-wide turnover" in adaptations (b) and (j), and "EFTA residents" in adaptation (j), the word "EFTA" refers to those EFTA States for which the EEA Agreement has entered into force.

**FÖRKLARING
AV FRANSKA REPUBLIKENS
REGERING**

Frankrike beaktar att avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet inte är tillämpligt på de utomeuropeiska länder och områden som enligt Fördraget om upprättandet av Europeiska ekonomiska gemenskapen är associerade med gemenskapen.

**DECLARATION
BY THE GOVERNMENT OF FRANCE**

France notes that the Agreement on the European Economic Area does not apply to overseas countries and territories associated to the European Economic Community pursuant to the provisions of the Treaty establishing the European Economic Community.

PROTOKOLL

med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol

REPUBLIKEN FINLAND,
REPUBLIKEN ISLAND,
FURSTENDÖMET LIECHTENSTEIN,
KONUNGARIKET NORGE,
KONUNGARIKET SVERIGE OCH
REPUBLIKEN ÖSTERRIKE

SOM BEAKTAR att avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, härafter kallat EES-avtalet, undertecknades i Oporto den 2 maj 1992,

SOM BEAKTAR att avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol, härafter kallat övervakningsavtalet, undertecknades i Oporto den 2 maj 1992,

SOM BEAKTAR att det står klart att en av signatärerna av EES-avtalet, Schweiziska Edsförbundet, inte har möjlighet att ratificera EES-avtalet eller övervakningsavtalet och att dessa avtal därför inte kommer att bli tillämpliga på Schweiz,

SOM BEAKTAR att protokollet med justeringar av EES-avtalet har undertecknats samma dag som detta protokoll,

SOM BEAKTAR att ett nytt datum för övervakningsavtalets ikraftträdande måste fastställas,

SOM BEAKTAR att särskilda bestämmelser krävs för övervakningsavtalets ikraftträdande såvitt avser Furstendömet Liechtenstein,

SOM BEAKTAR att ett antal justeringar av övervakningsavtalet är nödvändiga till följd av att Schweiz inte ratificerar avtalet,

HAR BESLUTAT att komma överens om följande protokoll:

PROTOCOL

adjusting the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice

THE REPUBLIC OF AUSTRIA,
THE REPUBLIC OF FINLAND,
THE REPUBLIC OF ICELAND,
THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN,
THE KINGDOM OF NORWAY AND
THE KINGDOM OF SWEDEN,

WHEREAS the Agreement on the European Economic Area, hereinafter referred to as the EEA Agreement, was signed in Oporto on 2 May 1992;

WHEREAS the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice, hereinafter referred to as the Surveillance and Court Agreement, was signed in Oporto on 2 May 1992;

WHEREAS it has become clear that one of the Signatories to the EEA Agreement, the Swiss Confederation, is not in a position to ratify the EEA Agreement or the Surveillance and Court Agreement and that therefore those Agreements will not apply to Switzerland;

WHEREAS a Protocol Adjusting the EEA Agreement is signed on the same day as this Protocol;

WHEREAS a new date for the entry into force of the Surveillance and Court Agreement has to be laid down;

WHEREAS special provisions are required for the entry into force of the Surveillance and Court Agreement as regards the Principality of Liechtenstein;

WHEREAS a number of adjustments to the Surveillance and Court Agreement are necessary as a consequence of the non-ratification by Switzerland;

HAVE DECIDED to conclude the following Protocol:

Artikel 1

1. Övervakningsavtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, träder i kraft den dag som detta protokoll träder i kraft mellan Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike.

2. Såvitt avser Furstendömet Liechtenstein träder övervakningsavtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, i kraft samma dag som EES-avtalet träder i kraft beträffande Liechtenstein, under förutsättning att det nödvändiga beslutet har fattats av detta protokolls signatärer i fråga om tillämpningen på Liechtenstein av beslut som fattats och andra åtgärder som vidtagits enligt övervakningsavtalet.

Artikel 2

1. Eftersom Schweiziska Edsförbundet, till följd av att det inte ratificerar övervakningsavtalet, inte är part i avtalet, skall hänvisningen i avtalets ingress till 'SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET' som en av de avtalsslutande parterna utgå.

2. Artikel 1.b i övervakningsavtalet skall ersättas med följande:

" "EFTA-stat" Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike och, enligt villkoren i artikel 1.2 i protokollet med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol, Furstendömet Liechtenstein."

3. Övervakningsavtalet skall justeras ytterligare i enlighet med artikel 3—8 i detta protokoll.

Artikel 3

Artikel 7, första stycket, skall ersättas med följande:

"EFTA:s övervakningsmyndighet skall bestå av fem medlemmar, som skall utses på grundval av sin allmänna duglighet och vilkas oberoende inte kan ifrågasättas."

Artikel 4

Artikel 28 skall ersättas med följande:

"Artikel 28

EFTA-domstolen skall bestå av fem domare."

7 330289N

Article 1

1. The Surveillance and Court Agreement, as adjusted by this Protocol, shall enter into force on the date of entry into force of this Protocol, between the Republic of Austria, the Republic of Finland, the Republic of Iceland, the Kingdom of Norway and the Kingdom of Sweden.

2. As regards the Principality of Liechtenstein, the Surveillance and Court Agreement, as adjusted by this Protocol, shall enter into force on the same day as the EEA Agreement enters into force for Liechtenstein and provided that the appropriate decision has been taken by the Signatories to this Protocol regarding the application to Liechtenstein of decisions and other measures taken under the Surveillance and Court Agreement.

Article 2

1. Since the Swiss Confederation following its non-ratification of the Surveillance and Court Agreement is not a Contracting Party thereto, the reference in the preamble to the Agreement to "THE SWISS CONFEDERATION" as one of the Contracting Parties shall be deleted.

2. Article 1(b) of the Surveillance and Court Agreement shall be replaced by the following:

"the term "EFTA States" means the Republic of Austria, the Republic of Finland, the Republic of Iceland, The Kingdom of Norway and the Kingdom of Sweden and, under the conditions laid down in Article 1(2) of the Protocol Adjusting the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice, the Principality of Liechtenstein".

3. The Surveillance and Court Agreement shall be adjusted further in accordance with Articles 3 to 8 of this Protocol.

Article 3

The first paragraph of Article 7 shall be replaced by the following:

"The EFTA Surveillance Authority shall consist of five members, who shall be chosen on the grounds of their general competence and whose independence is beyond doubt."

Article 4

Article 28 shall be replaced by the following:

"Article 28

The EFTA Court shall consist of five judges."

Artikel 5

När övervakningsavtalet träder i kraft i fråga om Liechtenstein skall antalet medlemmar av EFTA:s övervakningsmyndighet och antalet domare i EFTA-domstolen utökas.

Artikel 6

Artikel 29 skall ersättas med följande:

”Artikel 29

EFTA-domstolen skall sammanträda i plenum. Domstolens beslut skall vara giltiga endast om ett ojämnt antal av dess ledamöter är närvarande. Domstolens beslut skall vara giltiga om tre ledamöter är närvarande. På domstolens begäran får EFTA-staternas regeringar i samförstånd bemyndiga domstolen att inrätta avdelningar.”

Artikel 7

Artikel 30, andra stycket, i övervakningsavtalet skall ersättas med följande:

”En partiell nytillsättning av domarna skall äga rum vart tredje år. Den skall gälla omväxlande två och tre domare. De två domare som skall ersättas efter de första tre åren skall utses genom lottning.”

Artikel 8

Artikel 53.3 skall ersättas med följande:

”3. Detta avtal träder i kraft den dag och på de villkor som föreskrivs i artikel 1 i protokollet med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol.”

Artikel 9

1. Detta protokoll är upprättat i ett enda original på engelska, finska, isländska, norska, svenska och tyska, vilka alla texter är lika giltiga.

2. Detta protokoll skall ratificeras av de avtalslutande parterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

Det skall deponeras hos Sveriges regering, som skall överlämna bestyrkta kopior till alla övriga avtalslutande parter.

Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Sveriges regering, som skall anmäla detta till alla övriga avtalslutande parter.

3. Detta protokoll träder i kraft den 1 juli

Article 5

When the Surveillance and Court Agreement enters into force for Liechtenstein, the number of members of the EFTA Surveillance Authority and the number of judges of the EFTA Court shall be increased.

Article 6

Article 29 shall be replaced by the following:

”Article 29

The EFTA Court shall sit in plenary session. Decisions of the Court shall be valid only when an uneven number of its members is sitting in the deliberations. Decisions of the Court shall be valid if three members are sitting. At the request of the Court, the Governments of the EFTA States may, by common accord, allow it to establish chambers.”

Article 7

The second paragraph of Article 30 shall be replaced by the following:

”Every three years there shall be a partial replacement of the judges. Two and three judges shall be replaced alternately. The two judges to be replaced after the first three years shall be determined by lot.”

Article 8

Article 53(3) shall be replaced by the following:

3. This Agreement shall enter into force on the date and under the conditions provided for in the Protocol Adjusting the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice.”

Article 9

1. This Protocol is drawn up in a single original in the English, Finnish, German, Icelandic, Norwegian and Swedish languages, each of these texts being equally authentic.

2. This Protocol shall be ratified by the Contracting Parties in accordance with their respective constitutional requirements.

It shall be deposited with the Government of Sweden which shall transmit certified copies to all the other Contracting Parties.

The instruments of ratification shall be deposited with the Government of Sweden which shall notify all the other Contracting Parties.

3. This Protocol shall enter into force on 1

1993, om EES-avtalet träder i kraft den dagen och under förutsättning att alla avtalslutande parter som avses i artikel 1.1 i detta protokoll har deponerat sina ratifikationsinstrument beträffande övervakningsavtalet och detta protokoll före den dagen. Efter den dagen träder detta protokoll i kraft den dag EES-avtalet träder i kraft eller när alla ratifikationsinstrument beträffande övervakningsavtalet och detta protokoll har deponerats av alla de avtalslutande parter som avses i artikel 1.1 i detta protokoll, beroende på vilken dag som inträffar senast.

4. Såvitt avser Liechtenstein träder detta protokoll i kraft samma dag som EES-avtalet träder i kraft beträffande Liechtenstein, under förutsättning att Liechtenstein har deponerat sina ratifikationsinstrument beträffande övervakningsavtalet och detta protokoll och på de villkor som anges i artikel 1.2 i detta protokoll.

TILL BEVIS HÄRPÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta protokoll.

SOM SKEDDE i Bryssel den sjuttonde mars nittonhundra nittiotre.

(Underskrifter)

July 1993, provided that the EEA Agreement enters into force on that date and provided that all the Contracting Parties referred to in Article 1(1) of this Protocol have deposited their instruments of ratification of the Surveillance and Court Agreement and of this Protocol before that date. After that date, this Protocol shall enter into force on the date the EEA Agreement enters into force or when all instruments of ratification of the Surveillance and Court Agreement and of this Protocol have been deposited by all the Contracting Parties referred to in Article 1(1) of this Protocol, whichever date is the later.

4. As regards Liechtenstein, this Protocol shall enter into force on the same date as the EEA Agreement enters into force for Liechtenstein, provided that Liechtenstein has deposited its instruments of ratification of the Surveillance and Court Agreement and of this protocol, and under the conditions laid down in Article 1(2) of this Protocol.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

DONE at Brussels, this 17th day of March 1993.

(Signatures)

**ÖVERENSKOMMEN
PROTOKOLLSANTECKNING**

Signatärerna har enats om följande:

I fråga om protokoll 4

Vad gäller termerna "EFTA-dimension" och "EFTA-företag" hänför sig ordet "EFTA" till de EFTA-stater beträffande vilka avtalet mellan EFTA-staterna om upprättande av en övervakningsmyndighet och en domstol har trätt i kraft.

AGREED MINUTE

The Signatories agreed that:

Ad Protocol 4

as regards the terms "EFTA dimension" and "EFTA undertakings", the word "EFTA" refers to those EFTA States for which the Agreement between the EFTA States on the Establishment of a Surveillance Authority and a Court of Justice has entered into force.

PROTOKOLL**med justeringar av avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna**

REPUBLIKEN FINLAND,
 REPUBLIKEN ISLAND,
 FURSTENDÖMET LIECHTENSTEIN,
 KONUNGARIKET NORGE,
 KONUNGARIKET SVERIGE OCH
 REPUBLIKEN ÖSTERRIKE

SOM BEAKTAR att avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet, härafter kallat EES-avtalet, undertecknades i Oporto den 2 maj 1992,

SOM BEAKTAR att avtalet om en ständig kommitté för EFTA-staterna, härafter kallat kommittéavtalet, undertecknades i Oporto den 2 maj 1992,

SOM BEAKTAR att det står klart att en av signatörerna av EES-avtalet, Schweiziska Edsförbundet, inte har möjlighet att ratificera EES-avtalet eller kommittéavtalet och att dessa avtal därför inte kommer att bli tillämpliga på Schweiz,

SOM BEAKTAR att protokollet med justeringar av EES-avtalet har undertecknats samma dag som detta protokoll,

SOM BEAKTAR att ett nytt datum för kommittéavtalets ikraftträdande måste fastställas,

SOM BEAKTAR att särskilda bestämmelser krävs för kommittéavtalets ikraftträdande såvitt avser Furstendömet Liechtenstein,

SOM BEAKTAR att justeringar av kommittéavtalet är nödvändiga till följd av att Schweiz inte ratificerar avtalet,

HAR BESLUTAT att komma överens om följande protokoll:

Artikel 1

1. Kommittéavtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, träder i kraft den dag som detta protokoll träder i kraft mellan Repu-

PROTOCOL**adjusting the Agreement on a Standing Committee of the EFTA States**

THE REPUBLIC OF AUSTRIA,
 THE REPUBLIC OF FINLAND,
 THE REPUBLIC OF ICELAND,
 THE PRINCIPALITY OF LIECHTENSTEIN,
 THE KINGDOM OF NORWAY AND
 THE KINGDOM OF SWEDEN,

WHEREAS the Agreement on the European Economic Area, hereinafter referred to as the EEA Agreement, was signed in Oporto on 2 May 1992,

WHEREAS the Agreement on a Standing Committee of the EFTA States hereinafter referred to as the Standing Committee Agreement, was signed in Oporto on 2 May 1992;

WHEREAS it has become clear that one of the Signatories to the EEA Agreement, the Swiss Confederation, is not in a position to ratify the EEA Agreement or the Standing Committee Agreement and that therefore those Agreements will not apply to Switzerland;

WHEREAS a Protocol Adjusting the EEA Agreement is signed on the same day as this Protocol;

WHEREAS a new date for the entry into force of the Standing Committee Agreement has to be laid down;

WHEREAS special provisions are required for the entry into force of the Standing Committee Agreement as regards the Principality of Liechtenstein;

WHEREAS adjustments to the Standing Committee Agreement are necessary as a consequence of the non-ratification by Switzerland;

HAVE DECIDED to conclude the following Protocol:

Article 1

1. The Standing Committee Agreement, as adjusted by this Protocol, shall enter into force on the date of entry into force of this Protocol,

bliken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike.

2. Såvitt avser Furstendömet Liechtenstein träder kommittéavtalet, sådant det justerats genom detta protokoll, i kraft samma dag som EES-avtalet träder i kraft beträffande Liechtenstein, under förutsättning att det nödvändiga beslutet har fattats av detta protokolls signatärer i fråga om tillämpningen på Liechtenstein av beslut som fattats och andra åtgärder som vidtagits enligt kommittéavtalet.

Artikel 2

1. Eftersom Schweiziska Edsförbundet, till följd av att det inte har ratificerat kommittéavtalet, inte är part i avtalet, skall hänvisningen i avtalets ingress till 'SCHWEIZISKA EDSFÖRBUNDET' som en av de avtalsslutande parterna utgå.

2. Artikel 1.2 b i kommittéavtalet skall ersättas med följande:

" "EFTA-stat" Republiken Finland, Republiken Island, Konungariket Norge, Konungariket Sverige och Republiken Österrike och, enligt villkoren i artikel 1.2 i protokollet med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om en ständig kommitté, Furstendömet Liechtenstein."

3. Kommittéavtalet skall justeras ytterligare i enlighet med artikel 3.

Artikel 3

Artikel 14.3 skall ersättas med följande:

"3. Detta avtal träder i kraft den dag och på de villkor som föreskrivs i protokollet med justeringar av avtalet mellan EFTA-staterna om en ständig kommitté."

Artikel 4

1. Detta protokoll är upprättat i ett enda original på engelska, finska, isländska, norska, svenska och tyska, vilka alla texter är lika giltiga.

2. Detta protokoll skall ratificeras av de avtalsslutande parterna i enlighet med deras respektive konstitutionella bestämmelser.

Det skall deponeras hos Sveriges regering, som skall överlämna bestyrkta kopior till alla övriga avtalsslutande parter.

between the Republic of Austria, the Republic of Finland, the Republic of Iceland, the Kingdom of Norway and the Kingdom of Sweden.

2. As regards the Principality of Liechtenstein, the Standing Committee Agreement, as adjusted by this Protocol, shall enter into force on the same day as the EEA Agreement enters into force for Liechtenstein and provided that the appropriate decision has been taken by the Signatories to this Protocol regarding the application to Liechtenstein of decisions and other measures taken under the Standing Committee Agreement.

Article 2

1. Since the Swiss Confederation following its non-ratification of the Standing Committee Agreement is not a Contracting Party thereto, the reference in the preamble to the Agreement to "THE SWISS CONFEDERATION" as one of the Contracting Parties shall be deleted.

2. Article 1(2)(b) of the Standing Committee Agreement shall be replaced by the following; "the term "EFTA States" means the Republic of Austria, the Republic of Finland, the Republic of Iceland, The Kingdom of Norway and the Kingdom of Sweden and, under the conditions laid down in Article 1(2) of the Protocol Adjusting the Agreement on a Standing Committee of the EFTA States, the Principality of Liechtenstein".

3. The Standing Committee Agreement shall be adjusted further in accordance with Article 3.

Article 3

Article 14(3) shall be replaced by the following:

3. This Agreement shall enter into force on the date and under the conditions provided for in the Protocol Adjusting the Agreement on a Standing Committee of the EFTA States.

Article 4

1. This Protocol is drawn up in a single original in the English, Finnish, German, Icelandic, Norwegian and Swedish languages, each of these texts being equally authentic.

2. This Protocol shall be ratified by the Contracting Parties in accordance with their respective constitutional requirements.

It shall be deposited with the Government of Sweden which shall transmit certified copies to all the other Contracting Parties.

Ratifikationsinstrumenten skall deponeras hos Sveriges regering, som skall anmäla detta till alla övriga avtalsslutande parter.

3. Detta protokoll träder i kraft den 1 juli 1993, om EES-avtalet träder i kraft den dagen och under förutsättning att alla avtalsslutande parter som avses i artikel 1.1 i detta protokoll har deponerat sina ratifikationsinstrument beträffande kommittéavtalet och detta protokoll före den dagen. Efter den dagen träder detta protokoll i kraft den dag EES-avtalet träder i kraft eller när alla ratifikationsinstrument beträffande kommittéavtalet och detta protokoll har deponerats av alla de avtalsslutande parter som avses i artikel 1.1 i detta protokoll, beroende på vilken dag som inträffar senast.

4. Såvitt avser Liechtenstein träder detta protokoll i kraft samma dag som EES-avtalet träder i kraft beträffande Liechtenstein, under förutsättning att Liechtenstein har deponerat sina ratifikationsinstrument beträffande kommittéavtalet och detta protokoll och på de villkor som anges i artikel 1.2 i detta protokoll.

TILL BEVIS HÄR PÅ har undertecknade befullmäktigade undertecknat detta protokoll.

SOM SKEDDE i Bryssel den sjuttonde mars nittonhundra nittiotre.

(Underskrifter)

The instruments of ratification shall be deposited with the Government of Sweden which shall notify all the other Contracting Parties.

3. This Protocol shall enter into force on 1 July 1993, provided that the EEA Agreement enters into force on that date and provided that all the Contracting Parties referred to in Article 1(1) of this Protocol have deposited their instruments of ratification of the Standing Committee Agreement and of this Protocol before that date. After that date, this Protocol shall enter into force on the date the EEA Agreement enters into force or when all instruments of ratification of the Standing Committee Agreement and of this Protocol have been deposited by all the Contracting Parties referred to in Article 1(1) of this Protocol, whichever date is the later.

4. As regards Liechtenstein, this Protocol shall enter into force on the same date as the EEA Agreement enters into force for Liechtenstein, provided that Liechtenstein has deposited its instruments of ratification of the Standing Committee Agreement and this Protocol, and under the conditions laid down in Article 1(2) of this Protocol.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned plenipotentiaries, being duly authorized thereto, have signed this Protocol.

DONE at Brussels, this 17th day of March 1993.

(Signatures)

**ÖVERENSKOMMEN
PROTOKOLLSANTECKNING**

Signatärerna har enats om följande:

I fråga om artikel 1.2

Innan avtalet träder i kraft beträffande Liechtenstein, får Liechtenstein som regel och om inte annat beslutas av ständiga kommittén, delta i kommitténs arbete, dock utan rätt att delta i omröstningar.

AGREED MINUTE

The Signatories agreed that:

Ad Article 1(2)

before the Agreement enters into force for Liechtenstein, Liechtenstein may, as a rule and unless otherwise decided by the Standing Committee, participate in the work of the Standing Committee without, however, having the right to vote.

**Förklaring
av furstendömet Liechtensteins regering**

Furstendömet Liechtensteins regering kommer att, sedan EES-avtalet har trätt i kraft beträffande Liechtenstein, till respektive regeringar i Finland, Island, Norge, Sverige och Österrike återbetala av dem enligt EES-avtalet utbetalda belopp för att täcka Liechtensteins andel i den finansiella mekanismen.

**Declaration by the Government of the
Principality of Liechtenstein**

The Government of the Principality of Liechtenstein will, upon the entry into force of the EEA Agreement for Liechtenstein, reimburse the Governments of Austria, Finland, Iceland, Norway and Sweden, respectively, the amounts disbursed by them under the EEA Agreement in order to cover the Liechtenstein share of the Financial Mechanism.

Uppteckning av överenskommelse

För den händelse Schweiziska Edsförbundet ansluter sig till EES-avtalet överenskommer Finlands, Islands, Norges, Sveriges och Österrikes regeringar att de ytterligare belopp som utbetalats av dem enligt protokollet med justeringar av EES-avtalet till följd av att Schweiz inte har ratificerat EES-avtalet skall återbetalas. Från den dag då Schweiziska Edsförbundet ansluter sig till EES-avtalet, skall de övriga EFTA-staternas bidrag beräknas som det ursprungligen bestämts i EES-avtalet undertecknat i Oporto den 2 maj 1992.

Record of understanding

In case of an accession of the Swiss Confederation to the EEA Agreement, the Governments of Austria, Finland, Iceland, Liechtenstein, Norway and Sweden agree that the additional amounts disbursed by them under the Protocol Adjusting the EEA Agreement due to the Swiss nonratification of the EEA Agreement be reimbursed. From the date when the Swiss Confederation accedes to the EEA Agreement the contributions of the other EFTA States shall be calculated as originally laid down in the EEA Agreement as signed in Oporto on 2 May 1992.